

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Spis treści

I.	Skonsolidowany bilans.....	- 2 -
II.	Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	- 3 -
III.	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	- 3 -
IV.	Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym.....	- 4 -
V.	Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych.....	- 5 -
VI.	Informacja dodatkowa	- 6 -
1.	Informacje o strukturze i działalności Grupy	- 6 -
1.1	Struktura organizacyjna Grupy Comarch	- 6 -
1.2	Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w 2013 roku	- 7 -
1.3	Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu.....	- 9 -
1.4	Struktura działania Grupy Comarch.....	- 9 -
2.	Opis stosowanych zasad rachunkowości	- 10 -
2.1	Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego.....	- 13 -
2.2	Rozpoznawanie przychodów i kosztów	- 22 -
2.3	Zarządzanie ryzykiem finansowym	- 23 -
2.4	Rachunkowość pochodnych instrumentów finansowych oraz działalności zabezpieczającej... - 24 -	
2.5	Ważne oszacowania i założenia	- 25 -
2.6	Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSF	- 26 -
3.	Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	- 29 -
3.1	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2012 rok.....	- 29 -
3.2	Sprawozdawczość wg segmentów	- 29 -
3.3	Rzeczowe aktywa trwałe	- 34 -
3.4	Wartość firmy	- 36 -
3.5	Pozostałe wartości niematerialne	- 39 -
3.6	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	- 40 -
3.7	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	- 40 -
3.8	Zapasy	- 41 -
3.9	Kategorie i klasy instrumentów finansowych.....	- 42 -
3.10	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	- 45 -
3.11	Instrumenty pochodne i zobowiązania finansowe.....	- 45 -
3.12	Należności handlowe oraz pozostałe należności	- 46 -
3.13	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	- 46 -
3.14	Kapitał zakładowy	- 46 -
3.15	Pozostałe kapitały	- 50 -
3.16	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	- 51 -
3.17	Kontrakty długoterminowe	- 52 -
3.18	Kredyty, pożyczki.....	- 53 -
3.19	Zobowiązania warunkowe.....	- 57 -
3.20	Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego.....	- 58 -
3.21	Odroczony podatek dochodowy-	- 59 -
3.22	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	- 63 -
3.23	Przychody ze sprzedaży	- 64 -
3.24	Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	- 64 -
3.25	Pozostałe przychody operacyjne	- 65 -
3.26	Pozostałe koszty operacyjne	- 65 -
3.27	Koszty finansowe – netto	- 65 -
3.28	Podatek dochodowy	- 65 -
3.29	Zyski (straty) kursowe – netto	- 66 -
3.30	Zysk na akcję.....	- 66 -
3.31	Transakcje z podmiotami powiązanymi	- 67 -
3.32	Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących w 2013 i w 2012 roku	- 68 -
3.33	Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące	- 70 -
3.34	Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe	- 71 -
3.35	Zdarzenia po dacie bilansu	- 71 -
3.36	Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej.....	- 74 -
3.37	Zarządzanie kapitałem.....	- 75 -

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

I. Skonsolidowany bilans

	Nota	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	3.3	360 825	357 715
Wartość firmy	3.4	44 061	44 061
Pozostałe wartości niematerialne	3.5	79 720	96 401
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3.6	904	904
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	3.7	49	244
Inwestycje pozostałe		106	48
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.21	28 985	27 791
Pozostałe należności		1 639	1 844
		516 289	529 008
Aktywa obrotowe			
Zapasy	3.8	53 687	62 307
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.12	362 404	399 840
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1 527	408
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	3.17	32 264	10 165
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3.10	6 685	1 616
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.11	1 644	1 059
Udziały i akcje		112	22
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3.13	167 689	142 318
		626 012	617 735
		1 142 301	1 146 743
Aktywa razem			
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki			
Kapitał zakładowy	3.14	8 051	8 051
Pozostałe kapitały	3.15	145 205	142 332
Różnice kursowe	3.29	2 670	3 090
Zysk netto za okres bieżący		25 077	40 660
Niepodzielony wynik finansowy		445 340	427 490
		626 343	621 623
Udziały mniejszości	3.15	11 368	3 319
		637 711	624 942
Kapitał własny razem			
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	3.18	110 751	94 892
Inne zobowiązania		599	-
Rezerwa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	3.21	40 545	41 575
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.22	-	-
		151 895	136 467
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3.16	194 042	232 316
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		11 237	7 323
Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych	3.17	33 416	17 045
Kredyty i pożyczki	3.18	20 700	36 325
Zobowiązania finansowe	3.11	-	180
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.22	93 300	92 145
		352 695	385 334
		504 590	521 801
Zobowiązania razem			
Razem kapitał własny i zobowiązania		1 142 301	1 146 743

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Przychody ze sprzedaży	3.23	938 976	883 876
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	3.24	(729 103)	(688 379)
Zysk brutto		209 873	195 497
Pozostałe przychody operacyjne	3.25	11 710	16 299
Koszty sprzedaży i marketingu		(98 932)	(85 396)
Koszty ogólnego zarządu		(72 083)	(73 295)
Pozostałe koszty operacyjne	3.26	(16 122)	(22 338)
Zysk operacyjny		34 446	30 767
Przychody/(Koszty) finansowe – netto	3.27	2 316	8 993
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	3.7	(38)	(23)
Zysk przed opodatkowaniem		36 724	39 737
Podatek dochodowy	3.28	(13 470)	(2 485)
Zysk netto za okres		23 254	37 252
W tym:			
Zysk (strata) netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		25 077	40 660
Zysk (strata) netto przypadający udziałom niedającym kontroli	3.15	(1 823)	(3 408)
		23 254	37 252
Zysk (strata) na akcję przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej za okres (wyrażony w zł na jedną akcję)			
– podstawowy	3.30	3,11	5,05
– rozwodniony		3,09	5,05

III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Zysk netto za okres	23 254	37 252
Pozostałe dochody całkowite		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	(424)	(3 557)
Razem pozostałe dochody całkowite	(424)	(3 557)
Suma dochodów całkowitych za okres	22 830	33 695
przypadających akcjonariuszom jednostki dominującej	24 657	37 155
przypadających udziałom niedającym kontroli	(1 827)	(3 460)

Pozostałe dochody całkowite obejmują pozycje, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej					Kapitały przypadające udziałom nieudającym kontrol	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe	Zysk netto za okres bieżący	Niepodzielony wynik finansowy		
Stan na 1 stycznia 2012 r.	8 051	142 007	6 595	36 257	407 444	9 497	609 851
Przeniesienie wyniku za rok 2011	-	-	-	(36 257)	36 257	-	-
Dywidenda wypłacona	-	-	-	-	(14 760)	-	(14 760)
Zmiany struktury własnościowej w MKS Cracovia SSA, Ca Consulting S.A. i Comarch R&D S.à r.l.	-	-	-	-	1 679	(1 679)	-
Kapitał własny z przejęcia udziałów niekontrolujących	-	-	-	-	(3 130)	(1 039)	(4 169)
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	325	-	-	-	-	325
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	(3 505)	-	-	(52)	(3 557)
<i>Zysk (strata) za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	40 660	-	(3 408)	37 252
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	(3 505)	40 660	-	(3 460)	33 695
Stan na 31 grudnia 2012 r.	8 051	142 332	3 090	40 660	427 490	3 319	624 942
Stan na 1 stycznia 2013 r.	8 051	142 332	3 090	40 660	427 490	3 319	624 942
Przeniesienie wyniku za rok 2012	-	-	-	(40 660)	40 660	-	-
Dywidenda wypłacona	-	-	-	-	(13 103)	-	(13 103)
Kapitały z przejęcia udziałów	-	-	-	-	-	169	169
Zmiana struktury własnościowej	-	-	-	-	(9 707)	9 707	-
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	2 873	-	-	-	-	2 873
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	(420)	-	-	(4)	(424)
<i>Zysk/(strata) za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	25 077	-	(1 823)	23 254
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	(420)	25 077	-	(1 827)	22 830
Stan na 31 grudnia 2013 r.	8 051	145 205	2 670	25 077	445 340	11 368	637 711

Dywidenda w łącznej kwocie 13 103 tys. zł obejmuje dywidendę w kwocie 12 077 tys. zł wypłaconą przez jednostkę dominującą dla jej akcjonariuszy w dniu 19 sierpnia 2013 r., dywidendę w kwocie 291 tys. zł wypłaconą przez CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A w dniu 11 lipca 2013 r. oraz pozostałe dywidendy w kwocie 735 tys. zł wypłacone w dniu 23 sierpnia 2013 r. przez jednostki zależne dla komplementariuszy spoza Grupy.

Brak jest planów wypłaty dywidend z zysku roku 2013 zarówno w Grupie jak i dla komplementariuszy spoza Grupy.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	23 254	37 252
Korekty razem	91 670	37 813
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	38	23
Amortyzacja	64 495	53 326
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	(2 240)	(2 379)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	2 255	(3 308)
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	682	(1 384)
Zmiana stanu zapasów	9 837	(14 412)
Zmiana stanu należności	20 579	(41 848)
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(5 366)	45 334
Inne korekty	1 390	2 461
Zysk netto pomniejszony o korekty razem	114 924	75 065
Zapłacony podatek dochodowy	(10 476)	(7 918)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	104 448	67 147
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(40 018)	(67 836)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	1 340	-
Nabycie wartości niematerialnych	(14 797)	(28 727)
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych	26	183
Nabycie dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	(6 523)	(24 919)
Wpływy ze sprzedaży dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	-	803
Udzielone pożyczki długoterminowe	(9 013)	(1 112)
Splacone pożyczki długoterminowe	2 498	909
Odsetki	1 962	3 313
Inne wpływy z aktywów finansowych	1 530	1 629
Wydatki na inwestycje w nieruchomości	(19)	(22)
Inne wpływy inwestycyjne	563	421
Inne wydatki inwestycyjne	(1 021)	(175)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(63 472)	(115 533)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpłata z tytułu emisji kapitału	-	-
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	75 955	33 442
Splata kredytów i pożyczek	(72 688)	(13 102)
Odsetki	(3 998)	(3 997)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(12 077)	(12 077)
Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tyt. podziału zysku	(1 026)	(2 603)
Płatności zobowiązań z tyt. umów leasingu finansowego	(139)	-
Inne wpływy finansowe	215	4
Inne wydatki finansowe	(180)	(436)
Środki pieniężne netto (wykorzystane w)/pochodzące z działalności finansowej	(13 938)	1 231
Zmiana środków pieniężnych netto	27 038	(47 155)
Środki pieniężne na początek okresu	142 269	192 896
Dodatnie (ujemne) różnice kursowe w środkach pieniężnych	(1 667)	(3 472)
Środki pieniężne na koniec okresu	167 640	142 269
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	2 041	969

VI. Informacja dodatkowa

1. Informacje o strukturze i działalności Grupy

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Spółka Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A („Spółka”), jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla Comarch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka Comarch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiąganych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki Comarch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

1.1 Struktura organizacyjna Grupy Comarch

W dniu 31 grudnia 2013 r. w skład Grupy Comarch wchodziły następujące podmioty (w nawiasach udział głosów przypadający na Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej):

- Comarch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce,
- Comarch AG z siedzibą w Dreźnie w Niemczech (100%),
 - Comarch Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium w Niemczech (100% zależna od Comarch AG*),
 - Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Innsbruck w Austrii (100% zależna od Comarch Software und Beratung AG),
- Comarch S.A.S. z siedzibą w Lezennes we Francji (100%),
 - Comarch R&D S.à r.l. z siedzibą w Montbonnot-Saint-Martin we Francji (70% zależna od Comarch SAS, 30% zależna od Comarch S.A.),
- Comarch Luxembourg S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu w Luksemburgu (100%)
- Comarch, Inc. z siedzibą w Rosemont w Stanach Zjednoczonych Ameryki (100%),
 - Comarch Panama, Inc. z siedzibą w Panamie w Panamie (100% zależna od Comarch, Inc.),
- Comarch Canada, Corp. z siedzibą w New Brunswick w Kanadzie (100%),
- Comarch Middle East FZ-LLC z siedzibą w Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (100%),
- Comarch LLC z siedzibą w Kijowie na Ukrainie (100%),
- OOO Comarch z siedzibą w Moskwie w Rosji (100%),
- Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. z siedzibą w Szanghaju w Chinach (100%),
- Comarch Vietnam Company Limited (Comarch Co., Ltd.) z siedzibą w Ho Chi Minh City w Wietnamie (100%),
- Comarch Oy z siedzibą w Espoo w Finlandii (100%),
- Comarch UK Ltd. z siedzibą w Londynie w Wielkiej Brytanii (100%),
- Comarch Chile SpA w Santiago w Chile (100%),
- Comarch s.r.o. z siedzibą w Bratysławie na Słowacji (100%),
- SouthForge sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100%),
- CA Consulting S.A. z siedzibą w Warszawie w Polsce (100%),
- Comarch Management sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100%),
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie w Polsce („CCF FIZ”) (Comarch S.A. posiada 100% wyemitowanych certyfikatów inwestycyjnych),
 - Comarch Management sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (38,57% głosów przypada na CCF FIZ; 61,43% głosów przypada na Comarch S.A.; z akcji nabytych przez Comarch Management sp. z o.o. SK-A celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu),
 - Bonus Management sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
 - Bonus Development sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
 - Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A z siedzibą w Krakowie w

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

- Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- iMed24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- Comarch Polska S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- iReward24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- Infrastruktura24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- iComarch24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100% głosów przypada na CCF FIZ),
- CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
 - ESAProjekt sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie w Polsce (100% głosów przypada na CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A),
 - Comarch Swiss AG z siedzibą w Luzern w Szwajcarii (100% głosów przypada na CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A),
 - CAMS AG z siedzibą w Luzern w Szwajcarii (51% głosów przypada na CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A),
- Opso sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100%),
- MKS Cracovia SSA z siedzibą w Krakowie w Polsce (66,11%).

(*) w tym 2,68% akcji CSuB AG pożyczonych od podmiotu spoza Grupy Comarch

Na dzień 31 grudnia 2013 r. jednostką stowarzyszoną z jednostką dominującą jest:

- poprzez Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty: SolInteractive S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (18,52% głosów przypada na CCF FIZ).

Spółki stowarzyszone nie są konsolidowane. Udziały w nich są wyceniane metodą praw własności.

1.2 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w 2013 roku

W dniu 21 stycznia 2013 r. została zarejestrowana CAMS AG z siedzibą w Luzern w Szwajcarii. 51% udziałów należy do CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A, pozostałe udziały są w posiadaniu osób fizycznych. Kapitał zakładowy spółki wynosi 100 tys. CHF, został opłacony w całości w pierwszym półroczu 2013 r.

W dniu 25 stycznia 2013 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału w spółce Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A podjęło w dniu 25 czerwca 2013 r. uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki do kwoty 1 542 700,00 PLN poprzez emisję 19 700 akcji o wartości nominalnej 1,00 PLN każda. W dniu 17 października 2013 r. zostało zarejestrowane.

W dniu 12 lutego 2013 r. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki iMed24 S.A. z kwoty 1 600 000,00 PLN do kwoty 1 750 000,00 PLN. W dniu 29 maja 2013 r. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki iMed24 S.A. z kwoty 1 750 000,00 PLN do kwoty 2 050 000,00 PLN. W dniu 18 lipca 2013 r. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki iMed24 S.A. z kwoty 2 050 000,00 PLN do kwoty 2 450 000,00 PLN. W dniu 3 września 2013 r. NWZ iMed24 S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego do kwoty 2 850 000,00 PLN.

W dniu 20 lutego 2013 r. Comarch S.A. podpisała umowę objęcia akcji serii F w kapitale zakładowym spółki MKS Cracovia SSA (raport bieżący nr 4/2013 z dnia 20 lutego 2013 r.). MKS

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Cracovia SSA złożyła Comarch S.A. ofertę objęcia akcji serii F w łącznej liczbie 11 400 sztuk o wartości nominalnej 100 zł. MKS Cracovia SSA zaoferowała Comarch S.A. objęcie akcji serii F po cenie emisyjnej wynoszącej łącznie 4 695 774 zł, tj. za cenę emisyjną wynoszącą 411,91 zł za jedną akcję serii F. Cena emisyjna powyższych akcji serii F została pokryta wkładem pieniężnym w wysokości 4 695 774 zł dokonany przez Comarch S.A. w dniu 20 lutego 2013 r. Po rejestracji podwyższenia kapitału MKS Cracovia SSA (postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 6 marca 2013 roku; raport bieżący nr 6/2013 z dnia 14 marca 2013 r.), Comarch S.A. dysponowała 62,16% głosów na WZA spółki.

W dniu 11 grudnia 2013 r. została podpisana umowa objęcia akcji serii G w kapitale zakładowym spółki MKS Cracovia SSA (raport bieżący nr 27/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r.). Kapitał został w całości opłacony w dniu 11 grudnia 2013 r. Po dokonaniu podwyższenia Comarch S.A. dysponuje 66,11% głosów na WZA spółki. Formalna rejestracja podwyższenia nastąpiła w dniu 7 stycznia 2014 r. jednakże ze względu na fakt opłacenia w całości w roku 2013 podwyższonego kapitału i biorąc pod uwagę, że nastąpiło zaledwie kilkudniowe, spowodowane głównie względami technicznymi, opóźnienie formalnej rejestracji podwyższenia w stosunku do dnia bilansowego a także ze względu na brak podstaw do ewentualnej wypłaty dywidendy, skutki ekonomiczne podwyższenia ujęto już w sprawozdaniu na 31 grudnia 2013 r.

W dniu 26 marca 2013 r. zostało zarejestrowane połączenie spółek A-MEA Informatik AG i Comarch Swiss AG oraz przeniesienie siedziby nowej spółki Comarch Swiss AG do Luzern w Szwajcarii. Kapitał zakładowy spółki wynosi 300 tys. CHF, został opłacony w całości w pierwszym półroczu 2013 r.

W dniu 26 marca 2013 r. została zawarta pomiędzy CCF FIZ a Comarch Management sp. z o.o. SK-A umowa sprzedaży 14 746 akcji w celu umorzenia w cenie 237,35 zł za akcję. Łączna cena sprzedaży w kwocie 3 499 963,10 zł została uregulowana. W dniu 28 maja 2013 r. została zawarta umowa nabycia akcji własnych celem umorzenia pomiędzy CCF FIZ i Comarch Management sp. z o.o. SK-A. Comarch Management sp. z o.o. SK-A nabyła na podstawie tej umowy 16 852 akcje za łączną cenę 3 999 822,20 zł, która została uregulowana w dniu 10 czerwca 2013 r. Po powyższej transakcji CCF FIZ dysponował 50,06% głosów a Comarch SA 49,94% głosów na WZA spółki. Prawa głosu z akcji nabytych w celu umorzenia nie są wykonywane. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki Comarch Management sp. z o.o. SK-A podjęło w dniu 30 sierpnia 2013 r. uchwały, m.in. w sprawie obniżenia kapitału zakładowego spółki z kwoty 168 868 PLN do kwoty 90 110 PLN oraz o umorzeniu 78 758 akcji własnych posiadanych przez spółkę, które zostały zarejestrowane w dniu 20 grudnia 2013 r. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. W dniu 2 września 2013 r. została zawarta umowa nabycia akcji własnych celem umorzenia pomiędzy CCF FIZ i Comarch Management sp. z o.o. SK-A. Comarch Management sp. z o.o. SK-A nabyła na podstawie tej umowy 16 852 akcje za łączną cenę 3 999 822,20 zł. Po powyższej transakcji CCF FIZ dysponuje 38,57% głosów a Comarch SA 61,43% głosów na WZA spółki. Prawa głosu z akcji nabytych w celu umorzenia nie są wykonywane.

W dniu 9 kwietnia 2013 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego Comarch AG do kwoty 15 mln EUR.

W dniu 15 kwietnia 2013 roku jedyny akcjonariusz Comarch SAS działający w ramach kompetencji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy podjął decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki z kwoty 1 800 000 EUR do kwoty 2 800 000 EUR przez emisję 1 000 000 nowych akcji. Podwyższenie kapitału zakładowego spółki zostało dokonane w dniu 22 kwietnia 2013 r. i potwierdzone przez Prezesa spółki Comarch SAS decyzją stwierdzającą dokonanie podwyższenia kapitału spółki.

W dniu 2 maja 2013 r. zarejestrowana została likwidacja spółki UAB Comarch z siedzibą w Wilnie na Litwie.

W dniu 23 maja 2013 r. została zarejestrowana spółka Comarch Chile SpA w Santiago w Chile. Kapitał zakładowy spółki wynosi 24 mln CLP.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A podjęło w dniu 25 czerwca 2013 r. uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki

do kwoty 91 863,00 PLN poprzez emisję 5 600 akcji o wartości nominalnej 1,00 PLN każda. W dniu 1 października 2013 r. zostało zarejestrowane.

W dniu 1 lipca 2013 r. NWZ CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego do kwoty 3 114 000 zł. W dniu 6 września 2013 r. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenie zostało zarejestrowane.

W dniu 25 października 2013 r. NZW Comarch Management sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego do kwoty 250 000,00 zł. W dniu 2 grudnia 2013 r. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego powyższe podwyższenie kapitału zakładowego spółki zostało zarejestrowane.

W dniu 18 listopada 2013 r. Zarząd Comarch S.A. poinformował o zakończeniu postępowania upadłościowego spółki SoftM France S.à r.l. (raport bieżący nr 24/2013 z dnia 18 listopada 2013 r.)

W dniu 17 grudnia 2013 r. została podpisana umowa objęcia przez Bonus Management sp. z o.o. Activia SK-A akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki SolInteractive S.A. Po rejestracji podwyższenia kapitału SolInteractive S.A., Bonus Management sp. z o.o. Activia SK-A będzie dysponować 11,27% a CCF FIZ 16,10% głosów na WZA spółki. Podwyższony kapitał został w całości opłacony w dniu 17 grudnia 2013 r. Podwyższenie zostało zarejestrowane w I kwartale 2014 r.

1.3 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu

W dniu 7 stycznia 2014 r. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki MKS Cracovia SSA z 19 560 100,00 zł do 21 840 100,00 zł. W rezultacie Comarch S.A. jest posiadaczem 66,11% akcji w kapitale zakładowym MKS Cracovia SSA uprawniających do 66,11% głosów na WZA spółki (raport bieżący nr 4/2014 z dnia 28 stycznia 2014 r.).

W dniu 24 stycznia 2014 r. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki iMed24 S.A. z kwoty 2 450 000,00 PLN do kwoty 2 850 000,00 PLN. W dniu 17 lutego 2014 r. NWZ iMed24 S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego do kwoty 3 250 000 PLN. Do dnia publikacji raportu podwyższenie nie zostało zarejestrowane.

Aktem notarialnym z dnia 6 lutego 2014 r. została zawiązana spółka akcyjna Volatech Capital Advisors S.A., w której Comarch S.A. objął 21,43% kapitału zakładowego (15,79% w głosach na WZA spółki) a spółka CAMS AG objęła 42,86% kapitału zakładowego (31,58% w głosach na WZA spółki). Spółka została zarejestrowana postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 19 marca 2014 r.

Z datą 17 lutego 2014 roku została zawarta umowa nabycia 15 943 akcji własnych przez Comarch Management sp. z o.o. SK-A od CCF FIZ w celu ich umorzenia.

Aktem notarialnym z dnia 25 marca 2014 r. została zawiązana spółka komandytowo-akcyjna „Bonus MANAGEMENT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Cracovia Park spółka komandytowo-akcyjna, w której Bonus Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SK-A objęła 50% kapitału zakładowego (66,67% w głosach na WZA spółki) a spółka MKS Cracovia SSA objęła 50% kapitału zakładowego (33,33% w głosach na WZA spółki).

1.4 Struktura działania Grupy Comarch

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca:

- jednostka dominująca Comarch S.A. pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je,

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

- spółki Comarch AG, Comarch S.A.S., Comarch R&D S.à r.l., Comarch Luxembourg S.à r.l., Comarch Inc., Comarch Panama Inc., Comarch Canada, Corp., Comarch Middle East FZ-LLC, Comarch LLC, OOO Comarch, Comarch Oy, Comarch UK Ltd. oraz Comarch Chile SpA pozyskują kontrakty informatyczne na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części,
- spółki SouthForge sp. z o.o. i Comarch Polska S.A. pozyskują kontrakty informatyczne na rynku krajowym i zagranicznym i realizują je w całości lub w części,
- CA Consulting S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby krajowych spółek Grupy, a także na świadczeniu usług informatycznych i consultingowych na rzecz Comarch S.A. oraz klientów spoza Grupy Comarch,
- Spółka Comarch Software und Beratung AG jest znaczącym na rynku niemieckim producentem oprogramowania ERP oraz integratorem systemów informatycznych. Comarch Solutions GmbH prowadzi działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki Comarch Software und Beratung AG,
- Comarch Swiss AG zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem rozwiązań informatycznych Comarch (zwłaszcza w obszarach ERP i ECM) na rynku szwajcarskim,
- ESAProjekt sp. z o.o. jest jednym z czołowych polskich producentów i dostawców kompleksowych rozwiązań informatycznych dla sektora zdrowia,
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty prowadzi działalność inwestycyjną (poprzez swoje spółki zależne) w zakresie nowych technologii i usług, a także działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym,
- Comarch Management sp. z o.o., Comarch Management sp. z o.o. SK-A, CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A, CAMS AG, Bonus Management sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A prowadzą działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką,
- przedmiotem działalności Bonus Development sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A jest działalność developerska oraz inwestycyjna na rynku nieruchomości,
- iMed24 S.A. wytwarza i sprzedaje oprogramowanie związane z medycyną, urządzenia medyczne oraz świadczy usługi medyczne i diagnostyczne,
- iReward24 S.A. prowadzi działalność polegającą na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania lojalnościowego dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw
- Infrastruktura24 S.A. prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług data center oraz outsourcingu usług informatycznych,
- iComarch24 S.A. prowadzi projekty informatyczne z zakresu e-księgowości oraz handlu elektronicznego, świadczy również usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch,
- MKS Cracovia SSA jest sportową spółką akcyjną,
- Opso sp. z o.o. prowadzi działalność gastronomiczną,
- Comarch Co. Ltd (Wietnam) jest w trakcie procesu likwidacyjnego. Spółki Comarch s.r.o. i Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. nie prowadzą obecnie działalności operacyjnej.

2. Opis stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 12 miesięcy 2013 roku zostało przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz interpretacjami opublikowanymi przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem tych pozycji, które zgodnie z niniejszymi zasadami są wyceniane w inny sposób.

Sporządzenie sprawozdania wg MSSF wymaga dokonania szeregu szacunków i zastosowania własnego osądu. W nocy 2.3.2 zostały zaprezentowane te obszary sprawozdania finansowego, które wymagają znaczących szacunków lub w stosunku do których wymagana jest znacząca doza osądu.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Comarch w dającej się przewidzieć przyszłości. Według Zarządu Spółki nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

Grupa Comarch sporządza rachunek zysków i strat w wersji kalkulacyjnej, natomiast rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2013 roku obejmuje sprawozdania następujących spółek:

	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym
Comarch S.A.	jednostka dominująca	pełna	
Comarch AG	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Software und Beratung AG	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu Comarch AG *)
Comarch Solutions GmbH	jednostka zależna	pełna	100% zależna od Comarch Software und Beratung AG
SoftM France S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	100% zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch S.A.S.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch R&D S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	30%, 70% w posiadaniu Comarch SAS
Comarch Luxembourg S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Inc.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Panama Inc.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu Comarch Inc.
Comarch Canada, Corp.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Middle East FZ-LLC	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch LLC	jednostka zależna	pełna	100%
OOO Comarch	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Co., Ltd. (Wietnam)	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Oy	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch UK Ltd.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Chile SpA	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch s.r.o.	jednostka zależna	pełna	100%
SouthForge sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100%
CA Consulting S.A.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Management sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100%
Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	jednostka zależna	pełna	100% ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Comarch Management sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	31,36% w posiadaniu CCF FIZ, 49,94% w posiadaniu Comarch S.A., 18,70% akcji nabytych w celu umorzenia przez Comarch Management sp. z o.o. SK-A
Bonus Management sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
iMed24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Polska S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
iReward24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Infrastruktura24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
iComarch24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
ESAProjekt sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
Comarch Swiss AG	jednostka zależna	pełna	100% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
CAMS AG	jednostka zależna	pełna	51% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
Opso sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100%
MKS Cracovia SSA	jednostka zależna	pełna	66,11%

(*) w tym 2,68% akcji CSuB AG pożyczonych od podmiotu spoza Grupy Comarch

2.1 Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego

2.1.1 Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Grupa Kapitałowa Comarch prowadzi sprawozdawczość według segmentów zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Segmenty operacyjne zostały określone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej podlegających okresowym przeglądom dokonywanym przez członka kierownictwa odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych, w celu alokacji zasobów do poszczególnych segmentów i oceny ich działania.

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności:

- sprzedaż systemów informatycznych i usług z nimi związanych oraz sprzedaż sprzętu informatycznego (określaną dalej jako „Segment IT”),
- działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA,
- działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (określaną dalej jako „Segment Inwestycje”),
- działalność w zakresie usług medycznych oraz produkcji oprogramowania dla medycyny (określaną dalej jako „Segment Medycyna”).

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych.

Rozkład przychodów ze sprzedaży osiąganych przez Grupę Kapitałową Comarch na przestrzeni roku 2013 przedstawiał się następująco: 20% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w pierwszym kwartale, 22% w drugim kwartale, 25% w trzecim kwartale oraz 33% w czwartym kwartale. Taki rozkład przychodów jest typowy dla branży informatycznej.

Na przestrzeni roku 2014 Grupa spodziewa się rozkładu przychodów ze sprzedaży zbliżonego do ubiegłorocznego.

2.1.2 Konsolidacja

a) Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu, do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Przejęcia jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty bezpośrednio związane z połączeniem jednostek gospodarczych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

W określonych przypadkach, przekazana płatność zawiera także aktywa lub zobowiązania wynikające z płatności warunkowej, mierzonej na dzień nabycia w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej płatności warunkowej w kolejnych okresach ujmowane są jako zmiany kosztu połączenia jedynie jeżeli mogą być zaklasyfikowane jako zmiany w okresie pomiaru. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane.

Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki

przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” ujmując się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3.

W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w rachunek zysków i strat. Kwoty narosłe z tytułu udziałów w tej jednostce odniesione uprzednio do innych składników całkowitych dochodów są przenoszone do rachunku zysków i strat.

Wartość firmy wynikającą z przejęcia ujmując się w aktywach i początkowo wykazuje po kosztach, jako wartość kosztów przejęcia przekraczającą udział Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Jeśli po przeszacowaniu udział Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przekracza koszt połączenia jednostek gospodarczych, nadwyżkę ujmując się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

b) Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmując początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje określoną w dniu nabycia wartość firmy.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmując się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. O łączne zmiany stanu od dnia nabycia koryguje się wartość bilansową inwestycji. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba, że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Nie zrealizowane straty również są eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

c) Zasady ujmowania Grupy Comarch SuB w sprawozdaniu skonsolidowanym

Spółka Comarch Software und Beratung AG będąca jednostką dominującą dla spółek Grupy Comarch SuB począwszy od 2013 roku nie sporządza samodzielnie skonsolidowanego sprawozdania finansowego obejmującego dane spółki Comarch Software und Beratung AG i jej jednostek zależnych. Comarch S.A., jednostka dominująca Grupy Comarch, sporządza w sposób bezpośredni skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące dane Spółki Comarch S.A. i wszystkich pozostałych jednostek zależnych (w tym Comarch SuB i jej spółek zależnych).

2.1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest

w polskich złotych (PLN), która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji jednostki dominującej.

b) Transakcje i salda wyrażone w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej w korespondencji z rachunkiem zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z wyceny w wartości godziwej.

c) Spółki wchodzące w skład Grupy

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy (z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji), których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

(i) aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym bilansie przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na ten dzień bilansowy,

(ii) przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich (chyba, że kurs średni nie stanowi zadowalającego przybliżenia skumulowanego wpływu kursów z dnia transakcji – w takim wypadku przychody i koszty przelicza się według kursów z dnia transakcji), a wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmują się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach zagranicznych oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmują się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmują się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostki zagranicznej, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostki zagranicznej oraz przelicza według kursu zamknięcia.

Kursy euro użyte do przeliczania danych finansowych:

Średni kurs NBP z dnia 31.12.2013: 4,1472,

Średni kurs NBP z dnia 31.12.2012: 4,0882,

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres 1.01 - 31.12.2013: 4,2110,

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca za okres 1.01 - 31.12.2012: 4,1736.

2.1.4 Inwestycje

a) Aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Zarząd. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia. Tego typu instrumenty są wykazywane osobno w bilansie w pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”. Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są

przeznaczone do obrotu lub ich realizacji oczekuje się w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności zalicza się do wykazywanych w bilansie należności handlowych i usług oraz pozostałych należności.

c) Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarządy jednostek tworzących Grupę zamierzają i są w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to nie zaliczone do instrumentów pochodnych instrumenty finansowe przeznaczone do tej kategorii albo nie zaliczone do żadnej z pozostałych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami wykazywanymi w rachunku zysków i strat, wykazuje się po początkowym ujęciu według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej. Zrealizowane i nie zrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi w korespondencji z w rachunkiem zysków i strat wykazuje się w rachunku zysków i strat, w okresie, w którym powstały. Nie zrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej niepieniężnych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” ujmuje się w kapitale własnym. W razie sprzedaży papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” lub utraty przez nie wartości, łączne dotychczasowe korekty do poziomu aktualnej wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat jako zyski i straty na inwestycyjnych papierach wartościowych.

Wartość godziwa inwestycji notowanych wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nie notowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz powszechnie uznane za poprawne modele wyceny instrumentów pochodnych, oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku.

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły na wartości. W odniesieniu do kapitałowych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży”, przy ustalaniu, czy papiery wartościowe utraciły na wartości bierze się pod uwagę znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej danego papieru wartościowego poniżej jego kosztu.

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszona o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat z tytułu instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

2.1.5 Aktywa trwałe

a) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne ujmowane są w ewidencji według cen nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych metodą liniową. Przyjęto następujące stawki amortyzacyjne:

oprogramowanie komputerowe	30%
licencje	30%
prawa autorskie	30%
pozostałe prawa	10 - 20%

Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają oszacowanemu okresowi użytkowania wartości niematerialnych, za wyjątkiem kart zawodników (dot. MKS Cracovia SSA), które amortyzowane są w okresie obowiązującej umowy z danym zawodnikiem.

W przypadku wartości niematerialnych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA zostało nabyte i jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i dlatego nie jest amortyzowane. Grunty będące w użytkowaniu wieczystym spółki MKS Cracovia SSA nie podlegają amortyzacji, gdyż posiadają nieokreślony okres użytkowania, z uwagi na fakt, iż Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, o których zależałoby przedłużenie tego prawa.

Wieczyste użytkowanie w Polsce traktowane jest jako synonim własności a nie dzierżawy, po zakończeniu której użytkownik oddaje grunt. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela MKS Cracovia SSA czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportową w tym MKS Cracovia SSA m in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej,
- umorzenie podatku od nieruchomości,
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących jednostki dominującej jest amortyzowane przez określony czas użytkowania (założony od momentu nabycia okres użytkowania wynosi od 84 do 99 lat). Średnia stawka amortyzacyjna wynosi 1,2%.

Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia Grupy Comarch SuB obejmują prawa majątkowe do oprogramowania: SoftM Semiramis, SoftM SharkNex, SoftM Suite ERP, SoftM Suite Financials, Schilling, DKS, Infostore. Powyższe wartości niematerialne i prawne zostały ujęte na dzień przejęcia w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia Grupy Comarch SuB metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy.

Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia A-MEA Informatik AG obejmują wartość relacji z klientami spółki. Aktywo to zostało ujęte odrębnie od wartości firmy jako wartości niematerialne i prawne i zostało ujęte na dzień przejęcia w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia A-MEA Informatik AG metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu istniejących relacji z klientami, czyli 60 miesięcy.

Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia ESAProjekt sp. z o.o. obejmują prawa majątkowe do oprogramowania Optimed, OptiNFZKom, BaKS, Carber, SDK, Repos. Aktywa te zostały ujęte odrębnie od wartości firmy jako wartości niematerialne i prawne i zostało ujęte na dzień przejęcia w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia ESAProjekt sp. o.o. metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy.

b) Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujemnie się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujemnie się w ramach inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Wartość firmy jest testowana corocznie na dzień bilansowy kończący rok obrotowy pod kątem utraty wartości i wykazywana w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu ewentualnej utraty wartości. Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

c) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe

Wycenione zostały według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Szczegółowe zasady amortyzowania środków trwałych przyjętych przez Spółkę są następujące: środki amortyzowane są metodą liniową przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odpowiadających oszacowanemu okresowi użytkowania. W szczególności stawki amortyzacyjne wynoszą: 2,5% (budynki i budowle), 30% (maszyny i urządzenia) i 20% (meble, wyposażenie, pozostałe środki). W przypadku środków trwałych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Odsetki od kredytu inwestycyjnego w okresie realizacji inwestycji aktywowane są w pozycji środki trwałe w budowie. Odsetki od kredytu inwestycyjnego po przyjęciu środka trwałego sfinansowanego kredytem obciążają wynik roku w pozycji koszty finansowe.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych

Ulepszenia w obcych środkach trwałych wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

d) Leasing

Grupa użytkuje na zasadach leasingu samochody oraz sprzęt komputerowy. Ponieważ na mocy zawartych umów nastąpiło zasadniczo przeniesienie całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania przedmiotu leasingu, ujęte są one w księgach na zasadach leasingu finansowego. Wprowadzone zostały do ksiąg jako aktywa i zobowiązania w kwotach równych wartości minimalnych opłat leasingowych ustalonych na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenia niespłaconego salda zobowiązań. Część odsetkowa kosztów finansowych obciąża rachunek wyników przez okres trwania leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda. Środki użytkowane na zasadach leasingu podlegają amortyzacji przez krótszy z okresów: okres umowy lub użytkowania.

e) Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Dotyczą długoterminowej części czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

f) Utrata wartości aktywów

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz corocznie są testowane pod kątem możliwej utraty wartości. Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

2.1.6 Aktywa obrotowe**a) Zapasy (produkty w toku oraz materiały i towary)**

Wykazywana w sprawozdaniu produkcja w toku dotyczy wytwarzanego przez Grupę i przeznaczonego do wielokrotnej sprzedaży oprogramowania. Produkcja w toku jest wyceniana według technicznych bezpośrednich kosztów wytworzenia.

Wytworzone przez Grupę i przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży oprogramowanie użytkowe wyceniane jest w okresie przynoszenia przez nie korzyści ekonomicznych, nie dłuższym niż 36 miesięcy, jakie następują od rozpoczęcia sprzedaży, w wysokości nadwyżki kosztów ich wytworzenia nad przychodami netto uzyskanymi ze sprzedaży tych produktów w ciągu kolejnych 36 miesięcy. Nie odpisane po tym okresie koszty wytworzenia zwiększają pozostałe koszty operacyjne.

W zależności od charakteru wytworzonego oprogramowania i oceny możliwości jego sprzedaży stosuje się zasadę odpisywania w koszt własny poniesionych na jego wytworzenie nakładów w wysokości od 50% do 100% zafakturowanej w powyższym okresie sprzedaży. Jeżeli Spółka posiada wcześniej informacje o ograniczeniu możliwości dalszej sprzedaży, niezwłocznie dokonuje odpisu aktualizującego wartość produkcji w toku w wysokości nakładów, w stosunku, do których występuje prawdopodobieństwo nie odzyskania, bądź też dokonuje jednorazowo odpisania całości nierozliczonych nakładów (w zależności od stopnia oceny ryzyka) w ciężar kosztu własnego sprzedaży.

Ewidencja materiałów i towarów prowadzona jest według rzeczywistych cen nabycia. Rozchody wyceniane są według zasady pierwsze przyszło, pierwsze wyszło (FIFO). Materiały i towary wycenione są według rzeczywistych cen nabycia nie wyższych od cen sprzedaży netto.

b) Należności

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a w następnych okresach wg skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu).

Należności w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

W celu urealnienia wartości, należności zostały pomniejszone o odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych. Odpis z tytułu utraty wartości odpowiada różnicy pomiędzy wartością bilansową a wartością bieżącą rzeczywistych przepływów pieniężnych z danego składnika aktywów. Ze względu na specyfikę działalności (występowanie w ograniczonym zakresie należności od tzw. kontrahentów masowych), dokonywanie stosownych odpisów aktualizacyjnych odbywa się drogą szczegółowej identyfikacji należności i oceny zagrożenia wpływu środków pieniężnych wynikających z uwarunkowań umownych i biznesowych.

c) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Kategoria ta obejmuje środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, płynne krótkoterminowe papiery wartościowe oraz inne krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności.

d) Rozliczenie kontraktów długoterminowych

Koszty związane z kontraktami długoterminowymi ujmuje się w momencie poniesienia. Wynik na kontraktach ustala się według stopnia zaawansowania prac, o ile jest możliwe wiarygodne ustalenie stopnia zaawansowania. Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy, to przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów umowy, dla których istnieje prawdopodobieństwo ich odzyskania. Stopień zaawansowania mierzy się w oparciu o wyrażony procentowo stosunek kosztów poniesionych do dnia bilansowego, do łącznych szacowanych kosztów z tytułu kontraktu. Jeżeli prawdopodobne jest że łączne koszty z tytułu umowy przekroczą łączne przychody, to przewidywaną stratę ujmuje się natychmiast.

Grupa prezentuje w aktywach pozycję „Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych” w przypadku gdy występuje nadwyżka poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, nad wartością zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów. W przeciwnym przypadku, tj. gdy występuje nadwyżka zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów nad wartością poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, Grupa prezentuje w zobowiązaniach pozycję „Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych”. Ww. nadwyżki są ustalane dla każdego kontraktu osobno i prezentowane rozdzielnie bez saldowania poszczególnych pozycji.

e) Aktywa przeznaczone do zbycia

Aktywa i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

2.1.7 Kapitał własny

Kapitał własny obejmuje między innymi:

- a) kapitał zakładowy jednostki dominującej wykazany w wartości nominalnej,
- b) pozostałe kapitały utworzone:
 - z podziału zysku,
 - z nadwyżki sprzedaży akcji ponad wartość nominalną,
 - z wyceny opcji menedżerskiej,
- c) zysk niepodzielony wynikający z korekt z tytułu zmiany zasad rachunkowości oraz z wyników osiągniętych przez Grupę, a nie przeniesionych do pozostałych kapitałów,
- d) różnice kursowe.

2.1.8 Świadczenia pracownicze

a) Świadczenia oparte na akcjach

Jednostka dominująca prowadzi program wynagrodzeń opartych na akcjach i regulowanych akcjami. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji powiększa koszty. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji, z wyłączeniem wpływu ewentualnych niezwiązanych z rynkiem kapitałowym warunków nabywania uprawnień (np. celów do osiągnięcia w zakresie rentowności i wzrostu sprzedaży). Warunki nabywania uprawnień do realizacji uwzględnia się w założeniach co do przewidywanej liczby opcji, które mogą być zrealizowane. Na każdy dzień bilansowy jednostka

dominująca weryfikuje swoje oszacowania. Wpływ ewentualnej weryfikacji pierwotnych oszacowań Jednostka dominująca ujmuje w rachunku zysków i strat, w korespondencji z kapitałem własnym. Uzyskane wpływy z tytułu realizacji opcji, tj. wpływy z tytułu objęcia akcji (pomniejszone o koszty transakcyjne bezpośrednio związane z realizacją) odnosi się na kapitał zakładowy (wartość nominalna) oraz kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

2.1.9 Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

a) Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a na dzień bilansowy w kwocie skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Zobowiązania w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

b) Zobowiązanie finansowe

W momencie początkowego ujęcia zobowiązania finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika zobowiązań niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, jednostka wycenia zobowiązania finansowe według amortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem instrumentów pochodnych, wycenianych wg wartości godziwej. Zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

c) Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na koszty restrukturyzacji, naprawy gwarancyjne, roszczenia prawne oraz inne zdarzenia (głównie na urlopy oraz nagrody), w wyniku których na Grupie ciąży obecny obowiązek, wynikający ze zdarzeń przeszłych, tworzy, ujmuje się, jeżeli:

- Grupa posiada bieżące prawne lub zwyczajowe zobowiązanie wynikające z przeszłych zdarzeń,
- istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że w celu rozliczenia tych zobowiązań konieczne będą wydatki środków Grupy oraz
- wartość ta została oszacowana w sposób wiarygodny.

Rezerwy restrukturyzacyjne obejmują głównie odprawy pracownicze. Rezerw nie ujmuje się w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych.

Jeżeli występuje szereg podobnych zobowiązań, prawdopodobieństwo konieczności wydatkowania środków w celu ich rozliczenia określa się dla całej grupy podobnych zobowiązań. Rezerwę ujmuje się nawet wówczas, gdy prawdopodobieństwo wydatkowania środków w związku z jedną pozycją zawierającą się w grupie zobowiązań jest niewielkie.

Rezerwy wycenia się według wartości bieżącej kosztów oszacowanych zgodnie z najlepszą wiedzą przez kierownictwo Spółki, których poniesienie jest niezbędne w celu rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy. Stopa dyskonta zastosowana do ustalenia wartości bieżącej odzwierciedla aktualną ocenę rynkową wartości pieniądza w czasie oraz zwiększenia dotyczące danego zobowiązania.

2.1.10 Odroczony podatek dochodowy

Jako generalną zasadę przyjmuje się zgodnie z MSR12, iż w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, tworzona jest rezerwa i ustalane aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Ze względu na powyższą zasadę aktywa z tego tytułu ustala się jedynie w rocznym horyzoncie

czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie).

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Różnica pomiędzy stanem zobowiązań i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego wpływa na wynik finansowy, przy czym zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym, odnoszone są również na kapitał własny.

2.2 Rozpoznawanie przychodów i kosztów

Prowadzona przez Grupę Comarch działalność w zdecydowanej większości polega na wytwarzaniu oprogramowania do wielokrotnej sprzedaży oraz na realizacji informatycznych kontraktów integracyjnych. W ramach kontraktów integracyjnych Grupa Comarch oferuje wykonanie systemów informatycznych "pod klucz" składających się z oprogramowania (własnego i obcego) i/lub sprzętu komputerowego i/lub świadczeniu usług takich jak:

- usługi wdrożeniowe,
- usługi instalacyjne,
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny,
- usługi asysty technicznej,
- usługi *customizacji* (dostosowania) oprogramowania,
- inne usługi informatyczne i nieinformatyczne niezbędne do realizacji systemu.

Przy ustalaniu całkowitych przychodów z kontraktu uwzględnia się:

- przychody z oprogramowania własnego (niezależnie od formy, w jakiej oprogramowanie to jest udostępniane, czyli: licencje, prawa majątkowe, itp.),
- przychody z usług, o których mowa w poprzednim akapicie.

Kierownicy jednostek mogą podjąć decyzję o zaliczeniu do całkowitych przychodów z kontraktu szacowanych przychodów, dla których istnieje duże prawdopodobieństwo, że zostaną zrealizowane (np. w trakcie realizacji kontraktu z przyczyn technicznych następuje modyfikacja projektu i istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że zamawiający zaakceptuje modyfikację i wysokość przychodów wynikających z tej modyfikacji).

Dla kontraktów integracyjnych, w ramach których dostarczane jest oprogramowanie autorstwa Grupy Comarch przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży, osobno ujmuje się w księgach przychody i koszty związane z tym oprogramowaniem oraz przychody i koszty związane z pozostałą częścią kontraktu integracyjnego.

Różne kontrakty integracyjne łączy się i ujmuje w księgach razem jako jeden kontrakt, jeżeli:

- umowy są realizowane jednocześnie lub w ciągłej sekwencji czasowej i precyzyjne rozdzielenie kosztów ich realizacji jest niemożliwe lub
- umowy są tak ściśle powiązane ze sobą, że w rzeczywistości są one częścią pojedynczego projektu ze wspólną dla całego projektu marżą zysku.

Przychody z tytułu pozostałych usług (np. usługi serwisowe, usługi asysty) rozpoznaje się równomiernie w okresie trwania umowy/świadczenia usług. Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego oraz innych towarów rozpoznaje się zgodnie z ustalonymi warunkami dostawy.

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług, produktów, towarów i innych składników majątkowych obejmują sumy wartości godziwych należnych zafakturowanych przychodów, z uwzględnieniem upustów i rabatów bez podatku od towarów i usług.

Koszty sprzedaży obejmują koszty marketingu oraz koszty pozyskania nowych zleceń przez centra (działy) sprzedaży Grupy Comarch.

Koszty ogólne obejmują koszty funkcjonowania Grupy Comarch jako całości i zalicza się do nich w szczególności koszty zarządu oraz koszty działów pracujących na potrzeby ogólne Grupy.

Różnice kursowe dotyczące należności ujmowane są w pozycji przychody ze sprzedaży a od zobowiązań w pozycji koszt sprzedanych produktów, usług i towarów.

Dotacje

Grupa otrzymuje dotacje na finansowanie prac badawczo-rozwojowych w ramach programów pomocy unijnej. Dotacje te ujmowane są w sposób systematyczny jako przychód w poszczególnych okresach, tak aby zapewnić ich współmierność z ponoszonymi kosztami, które dotacje te mają kompensować, stosownie do celu ich rozliczenia. Dotacje te pomniejszają odpowiednie koszty bezpośrednie, które to koszty po skompensowaniu ich z dotacją prezentowane są w koszcie sprzedanych produktów, usług i materiałów.

a) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Obejmują przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostek i obejmują głównie: wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, darowizny, utworzone rezerwy, skutki aktualizacji wartości aktywów.

b) Przychody i koszty finansowe

Obejmują głównie przychody i koszty z tytułu odsetek, wynik osiągnięty z tytułu różnic kursowych z działalności finansowej, ze zbycia aktywów finansowych, skutki aktualizacji wartości inwestycji oraz otrzymane dywidendy.

Dywidendy uznawane są za przychody nie wcześniej niż podjęte zostały prawomocne decyzje o dokonaniu ich wypłat.

Koszty odsetek płaconych od kredytu inwestycyjnego ujmowane są w kosztach finansowych od momentu przyjęcia do użytkowania środka sfinansowanego kredytem.

2.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

2.3.1 Ryzyko kredytowe

Grupa analizuje wiarygodność finansową potencjalnych klientów przed zawarciem umów na dostawę systemów informatycznych i w zależności od oceny standingu finansowego dostosowuje warunki każdej umowy do potencjalnego ryzyka. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dywersyfikację sprzedaży Grupy do znacznej liczby kontrahentów z różnych branż gospodarki i z różnych regionów świata.

2.3.2 Ryzyko zmiany stóp procentowych

Jednostka dominująca jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz z zawartymi długoterminowymi kredytami inwestycyjnymi przeznaczonymi na finansowanie nowych budynków produkcyjnych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Kredyty są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR oraz LIBOR. Jednostka dominująca nie dokonywała zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej w tym obszarze, jednakże prowadzi stały monitoring sytuacji rynkowej w tym zakresie. Wpływ zmiany stóp procentowych na wysokość płaconych odsetek od kredytów jest częściowo kompensowany przez zmianę odsetek otrzymywanych od posiadanych środków pieniężnych.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko stopy procentowej dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli na dzień bilansowy stopy procentowe byłyby wyższe/niższe o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2013 r. byłby o 181 tys. PLN wyższy/nniższy, przy pozostałych zmiennych na stałym poziomie. Byłoby to głównie skutkiem znaczącego wzrostu/spadku przychodów z tytułu odsetek od środków pieniężnych. Analogiczna analiza na dzień 31 grudnia 2012 wskazuje, że jeśli stopy procentowe byłyby wyższe/nniższe o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2012 r. byłby o 56 tys. PLN wyższy/nniższy, przy pozostałych zmiennych na stałym poziomie. Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko stopy

procentowej dokonana została metodą uproszczoną, zakładającą, że wzrost i spadek stóp procentowych zamknie się identyczną kwotą.

2.3.3 Ryzyko zmiany kursów walut

W związku ze sprzedażą eksportową lub denominowaną w walutach obcych Jednostka dominująca jest narażona na ryzyko kursowe, szczególnie w odniesieniu do zmian kursów par walut EUR/PLN i USD/PLN. Równocześnie część kosztów Jednostki dominującej jest również wyrażona lub powiązana z kursem walut obcych. W indywidualnych przypadkach Comarch S.A. dokonuje zabezpieczenia przyszłych płatności za pomocą kontraktów forward, jak również stara się wykorzystywać hedging naturalny poprzez dopasowanie struktury aktywów i pasywów denominowanych w walutach obcych (np. poprzez zmianę waluty kredytów inwestycyjnych). Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego oraz środków pieniężnych. Wartości te przedstawione zostały w nocie 3.9.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko zmiany kursów walut dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EUR i USD wzrósłby/spadłby o 5% przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2013 roku byłby wyższy/nizszy o 2 292 tys. PLN, w tym wyższy/nizszy o 1 565 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w EUR i wyższy/nizszy o 727 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w USD. Aktywa i zobowiązania finansowe wyrażone w innych walutach obcych mają niewielki udział w strukturze walutowej aktywów i zobowiązań.

Jeśli kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EUR i USD wzrósłby/spadłby o 10% przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy z tytułu przeliczenia kontraktów długoterminowych za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2013 roku byłby wyższy o 3 978 tys. PLN / niższy o 3 932 tys. PLN. Powyższy szacunek wpływu ryzyka walutowego na wynik finansowy obliczony został w oparciu o metodę symetryczną zakładającą, że wzrost i spadek kursów zamknie się identyczną kwotą.

2.3.4 Ryzyko płynności finansowej

Grupa posiada system zarządzania ryzykiem płynności dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi Grupy. Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Grupę ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego, utrzymując rezerwy linie kredytowe w rachunku bieżącym, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych. Informacje o terminach umownej zapadalności zobowiązań finansowych przedstawiono w nocie 3.9.

2.4 Rachunkowość pochodnych instrumentów finansowych oraz działalności zabezpieczającej

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSR 39, będące zabezpieczeniem wartości godziwej wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSR 39, będące zabezpieczeniem przepływów pieniężnych wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi:

- a) na kapitał z aktualizacji wyceny (w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie),
- b) na wynik z operacji finansowych (w części nie stanowiącej efektywnego zabezpieczenia).

Instrumenty pochodne nie stanowiące instrumentu zabezpieczającego w rozumieniu MSR 39, wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

2.5 Ważne oszacowania i założenia

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywać się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego są zaprezentowane niżej.

2.5.1 Oszacowania całkowitych kosztów realizacji projektów związane z wyceną kontraktów długoterminowych zgodnie z MSR 11

Zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami rachunkowości dokonuje się ustalenia stopnia zaawansowania kontraktów długoterminowych przez ustalenie proporcji dotychczas poniesionych kosztów danego projektu do całkowitych szacowanych kosztów projektów. Z uwagi na długoterminowy charakter prowadzonych projektów oraz ich złożoność, a także możliwość pojawienia się nie przewidywanych wcześniej trudności związanych z realizacją projektu, może się okazać, iż rzeczywiste całkowite koszty realizacji projektu będą różniły się od szacunków dokonywanych na kolejne dni bilansowe. Zmiana szacunków całkowitych kosztów realizacji projektów mogłaby spowodować, iż ustalony na dzień bilansowy stopień zaawansowania projektu, a tym samym rozpoznany przychód, powinien być ustalony w innej wartości.

2.5.2 Oszacowania związane z ustaleniem i rozpoznaniem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego zgodnie z MSR 12

W związku z prowadzeniem działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej i korzystaniem przez jednostkę dominującą z ulg podatkowych dokonuje się ustalenia wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na bazie przewidywań dotyczących kształtowania się wysokości dochodu zwolnionego oraz okresu, w którym taki dochód może występować. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste wyniki i dochód zwolniony mogą się różnić od tych prognozowanych przez Comarch S.A. Dlatego ze względu na zasadę ostrożności aktywa z tego tytułu ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie).

2.5.3 Oszacowanie potencjalnych kosztów związanych z toczącymi się przeciwko Grupie postępowaniami sądowymi zgodnie z MSR 37

Na dzień bilansowy Grupa jest powodem i pozwanym w postępowaniach sądowych. Sporządzając sprawozdanie finansowe, Grupa każdorazowo bada szanse i ryzyka związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi i stosownie do rezultatów takich analiz tworzy rezerwy na potencjalne straty. Zawsze istnieje jednak ryzyko, iż sąd wyda wyrok odmienny od przewidywań i utworzone rezerwy okażą się niewystarczające lub nadmierne w stosunku do rzeczywistych wyników postępowań.

2.5.4 Oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy zgodnie z MSSF 3 i MSR 36

Grupa przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z polityką rachunkowości zawartą w nocy 3.4. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Wartość odzyskiwalną ustala się na podstawie wyższej z dwóch wartości: wartości użytkowej lub wartości godziwej. Wyliczenia te wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w segmencie IT w kolejnym roku obrotowym oraz przewidywanego rozwoju rynku IT w Polsce i regionach, w których Grupa prowadzi działalność, w latach późniejszych. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę.

2.5.5 Oszacowanie wartości godziwej wartości niematerialnych i prawnych nabytych w wyniku przejęć

Na dzień przejęcia Grupy Comarch SuB, spółki ESAProjekt sp. z o.o. oraz spółki Amea Informatik AG dokonano oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych przez te podmioty, w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC. Poszczególne składniki WACC zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopie wolnej od ryzyka (rentowność bonów skarbowych), wartości współczynnika beta, danych o strukturze dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej premii za ryzyko.

2.6 Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSF

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2013 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2012 roku, z uwzględnieniem zmian opisanych poniżej. Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego, chyba że standard lub interpretacja zakładały wyłącznie prospective zastosowanie.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2013

Następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzi w życie po raz pierwszy w roku 2013:

- **MSSF 13 „Ustalenie wartości godziwej”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Silna hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Pożyczki rządowe, zatwierdzone w UE w dniu 4 marca 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - Prezentacja składników pozostałych całkowitych dochodów, zatwierdzone w UE w dniu 5 czerwca 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – Podatek odroczony: realizacja wartości aktywów, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia, zatwierdzone w UE w dniu 5 czerwca 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),

- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2009-2011)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSR 1, MSR 16, MSR 32 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 27 marca 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 20 „Koszty usuwania nadkładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych”**, zatwierdzona w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

Według szacunków jednostki dominującej ww. standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”** – objaśnienia na temat przepisów przejściowych, zatwierdzone w UE w dniu 4 kwietnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** – jednostki inwestycyjne, zatwierdzone w UE w dniu 20 listopada 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów”** – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w

odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),

- **Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** – Nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 30 kwietnia 2014 r. nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe” oraz późniejsze zmiany** (nie została określona jeszcze data obowiązującego wejścia w życie),
- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty publiczne”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Według szacunków jednostki dominującej ww. standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki dominującej zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałoby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2012 rok

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2012 rok zostało zatwierdzone 26 czerwca 2013 roku przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. W dniu 01 lipca 2013 roku zostało zgodnie z przepisami prawa złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym.

3.2 Sprawozdawczość wg segmentów

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności:

- sprzedaż systemów informatycznych i usług z nimi związanych oraz sprzedaż sprzętu informatycznego (określaną dalej jako „Segment IT”),
- działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA,
- działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (określaną dalej jako „Segment Inwestycje”),
- działalność w zakresie usług medycznych oraz produkcji oprogramowania dla medycyny i urządzeń medycznych (określaną dalej jako „Segment Medycyna”).

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych.

W 2013 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10% całkowitej sprzedaży Grupy Comarch, ani żaden z kontrahentów nie dostarczył produktów i towarów o wartości przekraczającej 10% przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch.

Rozkład przychodów ze sprzedaży osiągniętych przez Grupę Kapitałową Comarch na przestrzeni roku 2013 przedstawiał się następująco: 20% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w pierwszym kwartale, 22% w drugim kwartale, 25% w trzecim kwartale oraz 33% w czwartym kwartale. Taki rozkład przychodów jest typowy dla branży informatycznej.

Na przestrzeni roku 2014 Grupa spodziewa się rozkładu przychodów ze sprzedaży zbliżonego do ubiegłorocznego.

Szczegółowe dane dotyczące segmentów zaprezentowane są poniżej.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Rok 2012

12 miesięcy 2012	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki					
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	584 990	223 524	76 120	3 157	12 205	9 172	-	909 168
w tym:								
przychody ze sprzedaży:	568 124	221 009	75 065	342	11 342	7 994	-	883 876
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT	79 698	91 154	31 479	-	-	-	-	202 331
na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość	211 606	3 223	14 610	-	-	-	-	229 439
na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi	37 302	8 604	25 709	-	-	-	-	71 615
na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities	64 218	3 252	2 719	-	-	-	-	70 189
na rzecz klientów z Sektora Publicznego	101 175	95	492	-	-	-	-	101 762
na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw	74 049	114 681	-	-	-	-	-	188 730
na rzecz pozostałych klientów	76	-	56	342	11 342	7 994	-	19 810
pozostałe przychody operacyjne	10 575	2 714	914	55	863	1 178	-	16 299
przychody finansowe	6 291	(199)	141	2 760	-	-	-	8 993
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	153 318	13 551	21 995	2 139	8 473	2 843	(202 319)	-
Przychody segmentu ogółem*	738 308	237 075	98 115	5 296	20 678	12 015	(202 319)	909 168
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	535 191	220 228	71 476	(563)	20 737	22 339	-	869 408
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	153 318	13 551	21 995	2 139	8 473	2 843	(202 319)	-
Koszty segmentu ogółem*	688 509	233 779	93 471	1 576	29 210	25 182	(202 319)	869 408
Podatek bieżący	(5 977)	(3 224)	(2 685)	-	-	(73)	-	(11 959)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	6 495	2 687	-	-	276	16	-	9 474
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	(23)	-	-	-	-	-	-	(23)
Wynik netto	50 294	2 759	1 959	3 720	(8 256)	(13 224)	-	(37 252)
w tym:								
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	50 294	2 849	1 959	3 720	(4 938)	(13 224)	-	40 660
wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym	-	(90)	-	-	(3 318)	-	-	(3 408)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom,

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja w okresie 12 miesięcy 2012 roku przedstawiają się następująco:

	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Ogółem
	Polska	DACH	Pozostałe				
Aktywa	698 100	186 875	46 633	125 915	47 584	41 636	1 146 743
Zobowiązania	431 500	44 983	10 090	222	14 145	20 861	521 801
Wydatki inwestycyjne	37 609	57 951	1 229	22 517	1 544	1 941	122 791
Amortyzacja	24 788	19 765	923	837	2 610	4 403	53 326

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Rok 2013

12 miesięcy 2013	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki					
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	626 392	197 961	99 767	3 359	13 507	12 016	-	953 002
w tym:								
przychody ze sprzedaży:	621 422	195 022	98 504	218	12 743	11 067	-	938 976
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT	94 734	77 241	46 293	-	-	-	-	218 268
na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość	124 305	4 960	12 903	-	-	-	-	142 168
na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi	59 383	6 683	36 311	-	-	-	-	102 377
na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities	86 318	5 196	2 492	-	-	-	-	94 006
na rzecz klientów z Sektora Publicznego	157 255	38	493	-	-	-	-	157 786
na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw	84 294	100 904	-	-	-	-	-	185 198
na rzecz pozostałych klientów	15 133	-	12	218	12 743	11 067	-	39 173
pozostałe przychody operacyjne	6 552	2 521	846	78	764	949	-	11 710
przychody finansowe	(1 342)	418	177	3 063	-	-	-	2 316
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	177 692	20 586	25 102	2 728	8 594	6 094	(240 796)	-
Przychody segmentu ogółem*	804 084	218 547	124 869	6 087	22 101	18 110	(240 796)	953 002
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	574 165	205 278	87 330	2 887	20 240	26 340	-	916 240
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	177 692	20 586	25 102	2 727	8 595	6 094	(240 796)	-
Koszty segmentu ogółem*	751 857	225 864	112 432	5 614	28 835	32 434	(240 796)	916 240
Podatek bieżący	(5 363)	(5 240)	(5 039)	-	-	-	-	(15 642)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	(233)	3 996	(22)	(1 638)	87	(18)	-	2 172
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	(38)	-	-	-	-	-	-	(38)
Wynik netto	46 593	(8 561)	7 376	(1 165)	(6 647)	(14 342)	-	23 254
w tym:								
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	46 593	(8 408)	7 376	(1 165)	(4 977)	(14 342)	-	25 077
wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym	-	(153)	-	-	(1 670)	-	-	(1 823)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom,

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja w okresie 12 miesięcy 2013 roku przedstawiają się następująco:

	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Ogółem
	Polska	DACH	Pozostałe				
Aktywa	689 136	182 842	65 556	121 482	46 369	36 916	1 142 301
Zobowiązania	361 650	91 692	12 960	1 884	16 507	19 897	504 590
Wydatki inwestycyjne	27 054	20 536	1 330	18 595	780	3 096	71 391
Amortyzacja	30 013	24 908	856	1 014	2 005	5 699	64 495

Ze względu na geograficzny podział działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: „Polska”, „Rejon DACH” (Niemcy, Austria, Szwajcaria), „Europa – pozostałe kraje”, „Ameryka”, „Pozostałe kraje”. „Segment Sport”, „Segment Inwestycje” i „Segment Medycyna” prowadzą działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie „Segment IT” prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w „Segmencie IT” koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Przychody ze sprzedaży – według lokalizacji rynków

	12 miesięcy 2013		12 miesięcy 2012	
		%		%
Kraj /Polska/	645 452	68,7%	587 801	66,5%
Rejon DACH	195 021	20,8%	221 010	25,0%
Europa – pozostałe kraje	51 850	5,5%	42 613	4,8%
Ameryka	46 231	4,9%	29 636	3,4%
Pozostałe kraje	422	0,1%	2 816	0,3%
RAZEM	938 976	100,0%	883 876	100,0%

Powyższa tabela prezentuje geograficzną strukturę przychodów za sprzedaży wg lokalizacji siedziby spółek Grupy Comarch.

Suma aktywów – według lokalizacji działalności

	31 grudnia 2013 r.		31 grudnia 2012 r.	
		%		%
Kraj /Polska/	905 387	79,3%	915 260	79,8%
Rejon DACH	182 842	16,0%	186 875	16,3%
Europa – pozostałe kraje	31 937	2,8%	26 663	2,3%
Ameryka	20 983	1,8%	17 016	1,5%
Pozostałe kraje	1 152	0,1%	929	0,1%
RAZEM	1 142 301	100,0%	1 146 743	100,0%

Wydatki inwestycyjne – według lokalizacji działalności

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Kraj /Polska/	49 526	63 340
Rejon DACH	20 536	57 951
Europa – pozostałe kraje	641	976
Ameryka	688	524
Pozostałe kraje	-	-
RAZEM	71 391	122 791

3.3 Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu i urządzenia	Meble, wyposażenie i sprzęt	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2012 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	279 530	197 747	20 249	497 526
Umorzenie	(28 744)	(125 153)	(15 658)	(169 555)
Wartość księgowa netto	250 786	72 594	4 591	327 971
Rok obrotowy 2012				
Wartość księgowa netto na początek roku	250 786	72 594	4 591	327 971
Zwiększenia	44 358	25 044	20 681	90 083
Zmniejszenia	(12 783)	(20 437)	(183)	(33 403)
Amortyzacja	(5 782)	(17 051)	(4 103)	(26 936)
Wartość księgowa netto na koniec roku	276 579	60 150	20 986	357 715
Stan na 31 grudnia 2012 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	311 105	202 354	40 747	554 206
Umorzenie	(34 526)	(142 204)	(19 761)	(196 491)
Wartość księgowa netto	276 579	60 150	20 986	357 715
Rok obrotowy 2013				
Wartość księgowa netto na początek roku	276 579	60 150	20 986	357 715
Zwiększenia	26 224	36 221	4 257	66 702
Zmniejszenia	(28 467)	(1 133)	(178)	(29 778)
Amortyzacja	(6 613)	(22 257)	(4 944)	(33 814)
Wartość księgowa netto na koniec roku	267 723	72 981	20 121	360 825
Stan na 31 grudnia 2013 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	308 862	237 318	44 826	591 006
Umorzenie	(41 139)	(164 337)	(24 705)	(230 181)
Wartość księgowa netto	267 723	72 981	20 121	360 825

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują głównie nieruchomości i urządzenia posiadane przez Grupę Comarch. Na dzień 31 grudnia 2013 r. własnością Grupy jest sześć budynków biurowych położonych w Krakowie, w tym pięć w Specjalnej Strefie Ekonomicznej o powierzchni całkowitej 45 051 m. kw., dwa budynki biurowe położone w Warszawie o powierzchni całkowitej 2 582 m. kw., budynki biurowe i magazynowe w Łodzi, budynek biurowy i magazynowy w Lille oraz budynek biurowy i data center w Dreźnie. Grupa jest również w posiadaniu niezabudowanych nieruchomości gruntowych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie o powierzchni ok. 3,5 ha. Środki trwałe w budowie na dzień 31 grudnia 2013 roku obejmują głównie nakłady związane z rozpoczętymi inwestycjami budowlanymi oraz nakłady na prace modernizacyjne obiektów użytkowanych przez Grupę.

W dniu 3 października 2013 roku została zawarta umowa z konsorcjum firm Łęgprzem sp. z o.o., ZSK sp. z o.o. oraz Graphbud sp. z o.o. na realizację V etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie (budynek SSE6). Przedmiotem umowy jest wybudowanie budynku biurowo-usługowego i data center wraz z infrastrukturą drogową i techniczną. Powierzchnia całkowita budynku będzie wynosić 11 708,87 m². Wartość umowy wynosi

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

62 268 tys. zł (raport bieżący nr 21/2013 z dnia 4 października 2013 r.). W czwartym kwartale 2013 r. Comarch S.A. rozpoczęła prace budowlane. Planowany termin zakończenia inwestycji to drugi kwartał 2015 roku.

Spółka zależna iMed24 S.A. rozpoczęła w I kwartale 2012 roku prowadzenie działalności diagnostycznej i medycznej (Centrum Medyczne iMed24) i rozpoczęła użytkowanie sprzętu diagnostycznego i medycznego zakupionego w 2011 roku. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość księgowa tego sprzętu wynosi 13 956 tys. zł.

W Łodzi trwają prace projektowe związane z nowym budynkiem biurowym. W kwietniu 2014 roku Grupa otrzymała decyzję o pozwoleniu na budowę. Realizacja projektowanej inwestycji planowana jest na lata 2014-2015.

Budynek biurowy nabyty w Lille przez Comarch SAS został dostosowany do funkcji biurowej i stanowi obecnie siedzibę spółki. Budynek magazynowy zostanie docelowo przekształcony w Comarch Data Center o powierzchni ok. 1 700 m. kw. Planowany koszt inwestycji wynosi ok. 6 mln EUR. Do końca drugiego kwartału 2014 r. będą trwały prace przygotowawcze, a decyzja o rozpoczęciu inwestycji uzależniona będzie od bieżącej sytuacji biznesowej.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku kredyty bankowe zabezpieczone są na gruntach i budynkach do kwoty 184 713 tys. zł (hipoteki zwykłe i kaucyjne na rzecz BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej: Fortis Bank Polska S.A.), BZ WBK S.A. (dawniej: Kredyt Bank S.A.), banku Pekao S.A. i banku PKO BP S.A.) oraz pozostałych środków trwałych w kwocie 19 973 tys. zł. Wartość bilansowa środków trwałych, na których ustanowiono zabezpieczenie zobowiązań finansowych wynosi 188 438 tys. zł.

	2013	2012
Kwota odsetek i prowizji od kredytów skapitalizowanych w nakładach na aktywa trwałe	140	19

W wartości bilansowej netto rzeczowych aktywów trwałych ujęte są nakłady na aktywa trwałe w toku budowy:

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Budynki	11 709	46 629
Urządzenia	775	552
Pozostałe	0	19
Razem	12 484	47 200

Odpisy amortyzacyjne zostały ujęte w rachunku zysków i strat powiększając koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów w kwocie 28 941 tys. zł (23 894 tys. zł w 2012 r.), koszty sprzedaży 2 554 tys. zł (1 176 tys. zł w 2012 r.), koszty ogólnego zarządu 2 162 tys. zł (1 670 tys. zł w 2012 r.) oraz koszty działalności socjalnej w kwocie 157 tys. zł (196 tys. zł w 2012 r.).

Aktywa w leasingu finansowym

Na dzień 31 grudnia 2013 r. Grupa wykazuje zobowiązania z tytułu leasingu.

Kapitał netto	936
Kwota odsetek	72

Grupa nie posiada należnych do zapłaty opłat leasingowych.

Odsetki	0
Kapitał netto	0

3.4 Wartość firmy

Obejmuje wartość firmy ustaloną przy nabywaniu udziałów następujących spółek:

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Comarch Kraków	99	99
CDN Comarch	1 227	1 227
Comarch AG	1 900	1 900
Comarch, Inc.	58	58
Comarch Software und Beratung AG	29 038	33 871
A-MEA Informatik AG*	8 413	3 580
ESAProjekt sp. z o.o.	3 326	3 326
Razem	44 061	44 061

*) W dniu 26 marca 2013 r. zostało zarejestrowane połączenie spółek A-MEA Informatik AG i Comarch Swiss AG.

3.4.1 Przejęte jednostki zależne

	Działalność podstawowa	Data przejęcia	Proporcja przejętych udziałów (%)	Koszt przejęcia PLN'000
2008				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2008-11-18	50,15%	44 685
2009				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2009-02-09	30,74%	31 901
2012				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2012-10-19	5%	3 777
A-MEA Informatik AG	informatyka	2012-01-30	100%	5 717
A-MEA Informatik AG	informatyka	2012-02-27	-	2 578
ESAProjekt sp. z o.o.	informatyka	2012-04-27	100%	12 200

3.4.2 Test na utratę wartości firmy

W związku z nabyciem w roku 2009 przez Comarch AG 80,89% akcji spółki Comarch Software und Beratung AG powstała wartość firmy w wysokości 39 413 tys. zł. Wartość ta została zaktualizowana do poziomu 33 871 tys. zł. w wyniku przeprowadzonego na dzień 30 czerwca 2010 r. testu na utratę wartości. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość ta nadal wynosi 33 871 tys. zł, z tym, że w związku ze sprzedażą akcji Comarch Swiss AG przez Comarch AG Grupa dokonała w pierwszym półroczu 2013 roku częściowej alokacji wartości firmy z przejęcia Comarch Software und Beratung AG do wartości firmy z przejęcia Comarch Swiss AG, w proporcji do wartości kapitałów własnych obu spółek na dzień 31 grudnia 2012 roku (kwota alokacji 4 833 tys. zł.)

Powyższa kwota stanowi nadwyżkę kosztów przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w zidentyfikowanych aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętych jednostek tworzących Grupę Comarch Software und Beratung. Koszt przejęcia obejmował premię z tytułu kontroli zapłaconą w związku z przejęciem kontroli nad Grupą Comarch Software und Beratung jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, przyszłego rozwoju rynku, powiększenia portfela produktów i przyłączenia wysokokwalifikowanych pracowników Grupy Comarch Software und

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Beratung. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji Grupa przejęła również klientów i relacje z klientami Grupy Comarch Software und Beratung. Aktywa te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny ich wartości.

Na dzień przejęcia dokonano także oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych przez Grupę Comarch Software und Beratung, w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. W wyniku oszacowania wyodrębniono wartość oprogramowania o wartości godziwej na moment przejęcia 15 017 tys. EUR. Oprogramowanie to było umarzane przez okres 5 lat (do listopada 2013 r.), jego wartość bilansowa na 31 grudnia 2013 r. wynosiła zero złotych.

W związku z nabyciem w pierwszym kwartale roku 2012 przez CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A 100% akcji spółki A-MEA Informatik AG powstała wartość firmy w wysokości 3 580 tys. zł. Powyższa kwota stanowi nadwyżkę kosztów przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w zidentyfikowanych aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętej spółki A-MEA Informatik AG. Koszt przejęcia obejmował premię z tytułu przejęcia kontroli nad spółką A-MEA Informatik AG, jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów z tytułu sprzedaży produktów Grupy Comarch na rynku szwajcarskim, przyszłego rozwoju rynku IT w Szwajcarii, możliwości wykorzystania doświadczenia i kwalifikacji pracowników A-MEA Informatik AG. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji Grupa przejęła również klientów i relacje z klientami spółki A-MEA Informatik AG. Aktywo to zostało ujęte odrębnie od wartości firmy jako wartości niematerialne i prawne umarzane przez okres 5 lat, jego wartość godziwa na dzień przejęcia została ustalona na 3 005 tys. zł, a wartość bilansowa na 31 grudnia 2013 r. wynosi 1 853 tys. zł. Wartość firmy oraz aktywo z tytułu relacji z klientami zostały przejęte przez spółkę Comarch Swiss AG, z którą A-MEA Informatik AG połączyła się w marcu 2013 r.

W związku z nabyciem w drugim kwartale roku 2012 przez CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A 100% akcji spółki ESAProjekt sp. z o.o. („ESAProjekt”) powstała wartość firmy w wysokości 3 326 tys. zł. Powyższa kwota stanowi nadwyżkę kosztów przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w zidentyfikowanych aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętej spółki ESAProjekt. Koszt przejęcia obejmował premię z tytułu przejęcia kontroli nad spółką ESAProjekt, jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów z tytułu sprzedaży produktów Grupy Comarch na rynku informatyki medycznej, możliwości wykorzystania doświadczenia i kwalifikacji pracowników ESAProjekt w projektach prowadzonych przez Grupę Comarch. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji dokonano także oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych na dzień przejęcia przez ESAProjekt sp. z o.o., w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. W wyniku oszacowania wyodrębniono wartość oprogramowania o wartości godziwej na moment przejęcia 10 886 tys. zł. Oprogramowanie to będzie umarzane przez okres 5 lat, a jego wartość bilansowa na 31 grudnia 2013 r. wynosi 7 060 tys. zł.

	A-MEA Informatik AG	ESAProjekt sp. z o.o.
A: Składniki aktywów wycenione do wartości godziwej	5 493	10 886
<i>w tym relacje z klientami</i>	3 005	-
<i>w tym wartość wycenionego oprogramowania</i>	2 488	10 886
B: Zobowiązania wycenione do wartości godziwej	525	2 012
<i>w tym rezerwa na podatek odroczony od ujawnionych aktywów</i>	525	2 012
C: Zrealizowana zapłata ceny	8 548	12 200
Różnica (C-A+B) odniesiona jako wartość firmy	3 580	3 326

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Grupa Comarch przeprowadziła na dzień 31 grudnia 2013 roku test na utratę wartości firmy związanej z nabyciem Comarch Software und Beratung AG, który nie wykazał dalszej utraty wartości firmy. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość użytkową, oszacowaną przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne związane z działalnością Comarch SuB bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2013, budżecie Grupy Comarch SuB na rok 2014, prognozach na lata 2014-2018, na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach oraz na założeniu stałej stopy wzrostu 0,5% począwszy od roku 2019. Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC. Poszczególne składniki WACC zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopie wolnej od ryzyka (rentowność bonów skarbowych), wartości współczynnika beta, danych o strukturze dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej premii za ryzyko. Zastosowany w modelu wyceny średnioważony kosztu kapitału WACC wynosił 9,32%.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa Comarch przeprowadziła także testy na utratę wartości firmy związanej z nabyciem spółek A-MEA Informatik AG oraz ESAProjekt sp. z o.o., które nie wykazały utraty wartości firmy. Metodologia przeprowadzenia testów jest analogiczna do opisanej powyżej.

Grupa traktuje segment IT obejmujący spółki Grupy Comarch przed przejęciem Grupy Comarch Software und Beratung jako jeden ośrodek wypracowujący środki pieniężne, w związku z czym nie alokuje wartości firmy w kwocie 3 284 tys. zł powstałej w wyniku nabycia akcji spółek Comarch Kraków S.A., CDN Comarch S.A., Comarch Inc. oraz Comarch AG do poszczególnych spółek Grupy. Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2013 roku test na utratę wartości firmy związanej z tym segmentem nie wykazał wystąpienia utraty wartości. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość godziwą. Zarząd jednostki dominującej dokonał oszacowania wartości godziwej ośrodka poprzez analizę średniego wskaźnika P/E dla spółek sektora IT notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i na tej podstawie ocenił szacunkową wartość rynkową segmentu IT w Grupie Comarch na dzień 31 grudnia 2013 r. Przyjęty do analizy średni wskaźnik P/E dla spółek sektora IT notowanych na GPW, prowadzących działalność o charakterze zbliżonym do Comarch S.A., wynosił 27,82. Nie był on korygowany dla potrzeb testu. Powyższe analizy nie wykazały, aby nastąpiła utrata wartości w odniesieniu do wartości firmy.

3.5 Pozostałe wartości niematerialne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawo wieczystego użytkowania	Koncesje, licencje i oprogramowanie	Inne	Ogółem
Stan na 31 grudnia 2011 r.					
Koszt (brutto)	2 057	39 940	102 767	13 406	158 170
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(2 057)	(719)	(66 758)	(8 226)	(77 760)
Wartość księgowa netto	-	39 221	36 009	5 180	80 410
Rok obrotowy 2012					
Wartość księgowa netto na początek roku	-	39 221	36 009	5 180	80 410
Zwiększenia	1 484	-	27 992	14 199	43 675
Zmniejszenia	(279)	-	(285)	(730)	(1 294)
Amortyzacja	(38)	(93)	(21 995)	(4 264)	(26 390)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2012 r.	1 167	39 128	41 721	14 385	96 401
Stan na 31 grudnia 2012 r.					
Koszt (brutto)	3 262	39 940	130 474	26 875	200 551
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(2 095)	(812)	(88 753)	(12 490)	(104 150)
Wartość księgowa netto	1 167	39 128	41 721	14 385	96 401
Rok obrotowy 2013					
Wartość księgowa netto na początek roku	1 167	39 128	41 721	14 385	96 401
Zwiększenia	1 308	-	12 623	718	14 649
Zmniejszenia	-	-	(102)	(547)	(649)
Amortyzacja	(57)	(93)	(26 081)	(4 450)	(30 681)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2013 r.	2 418	39 035	28 161	10 106	79 720
Stan na 31 grudnia 2013 r.					
Koszt (brutto)	4 570	39 940	143 723	27 045	215 278
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(2 152)	(905)	(115 562)	(16 939)	(135 558)
Wartość księgowa netto	2 418	39 035	28 161	10 106	79 720

Grupa ujęła bezpośrednio w kosztach (bez uprzedniego dokonywania aktywacji) koszty prac badawczo-rozwojowych w wysokości 11 297 tys. zł.

I. Inne wartości niematerialne obejmują głównie wycenę wartości firmy ESAProjekt sp. z o.o. w kwocie 7 060 tys. zł, wartość relacji z klientami w spółce A-MEA Informatik AG w kwocie 1 853 tys. zł, oraz karty zawodników w MKS Cracovia SSA w kwocie 1 024 tys. zł. Wszystkie pozostałe pozycje wartości niematerialnych zostały nabyte.

Odpisy amortyzacyjne w rachunku zysków i strat zostały wykazane w pozycjach: kwota 27 320 tys. zł jest ujęta w koszcie wytworzenia, pozostała część wykazana jest w kosztach ogólnego zarządu: 1 713 tys. zł, w kosztach sprzedaży: 1 648 tys. zł.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA o wartości 31 650 tys. zł jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i nie jest amortyzowane. Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, od których zależałoby przedłużenie tego prawa. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela Klubu czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportową w tym MKS Cracovia SSA m. in. poprzez:

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej
- umorzenie podatku od nieruchomości
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących jednostki dominującej jest amortyzowane przez określony czas użytkowania (założony od momentu nabycia okres użytkowania wynosi od 84 do 99 lat). Średnia stawka amortyzacyjna wynosi 1,2%.

II. Test na utratę wartości prawa wieczystego użytkowania gruntu na 31 grudnia 2013 r.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. dokonano analizy zmian cen nieruchomości gruntowych w Krakowie w 2013 r. W oparciu o raporty „Poland Research & Forecast Report za 2012” i „Przegląd rynku nieruchomości: Podsumowanie 2013 r.” opracowane przez Colliers International (www.colliers.com) a także artykuły portali branżowych stwierdzono, że średnie ceny nieruchomości gruntowych w Krakowie w 2013 r. nie zmieniły się. Na tej podstawie ustalono, iż w roku 2013 nie nastąpiła utrata wartości prawa wieczystego użytkowania gruntów posiadanych przez spółki Grupy Comarch.

III. Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia Grupy Comarch Software und Beratung obejmują prawa majątkowe do oprogramowania: Semiramis, SharkNex, SoftM Suite ERP, SoftM Suite Financials, Schilling, DKS, Infostore. Na dzień przejęcia powyższe wartości niematerialne zostały ujęte w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Oszacowania wartości godziwej dokonano na dzień przejęcia w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF.

Oszacowana wartość przejętego oprogramowania wynosi:

	Wartość godziwa na dzień przejęcia	Wartość godziwa na 31 grudnia 2013 r.	Wartość księgowa na 31 grudnia 2013 r.
Wartości niematerialne i prawne nabyte w wyniku przejęcia Grupy CSuB	62 237	15 236	0

Grupa dokonywała odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia Grupy Comarch Software metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy. Okres amortyzacji zakończył się w listopadzie 2013 roku.

3.6 Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Stan na początek roku	904	61
zmiany z tytułu:		
- długoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów	-	843
Stan na koniec roku	904	904

3.7 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. Grupa posiada inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Stan na 1 stycznia 2012 r.	28
Udział w wyniku za 2012 rok	216
Stan na 31 grudnia 2012 r.	244
Stan na 1 stycznia 2013 r.	244
Udział w wyniku za 2013 rok	(216)
Udzielenie pożyczki	141
Splata pożyczki	(120)
Stan na 31 grudnia 2013 r.	49

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH
Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Posiadane udziały w kapitale (%)
Stan na				
31 grudnia 2012 r.				
SolInteractive S.A.	Polska	2 789	2 760	30,72
Stan na				
31 grudnia 2013 r.				
SolInteractive S.A.	Polska	2 969	1 470	30,72
	Kraj rejestracji	Przychody	Zysk (strata)	Posiadane udziały w kapitale (%)
12 miesięcy 2012				
SolInteractive S.A.	Polska	5 069	(123)	30,72
12 miesięcy 2013				
SolInteractive S.A.	Polska	7 276	69	30,72

Wykazane na dzień 31 grudnia 2013 roku inwestycje w jednostkach stowarzyszonych obejmują nabyte we wrześniu 2008 roku przez CCF FIZ udziały w spółce SolInteractive S.A. stanowiące 30,72% akcji w spółce o wartości 28 tys. zł i udzieloną przez jednostkę dominującą pożyczkę długoterminową dla spółki SolInteractive S.A. o wartości 21 tys. zł.

3.8 Zapasy

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Materiały i surowce	701	264
Produkcja w toku	33 716	30 709
Towary	18 777	31 286
Zaliczki na towary	493	48
	53 687	62 307

Koszt zapasów ujęty w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” w rachunku zysków i strat wyniósł 539 772 tys. zł (12 miesięcy 2013), 482 364 tys. zł (12 miesięcy 2012). Ze względu na utratę wartości dokonano odpisów aktualizujących wartość zapasów na kwotę 127 tys. zł, równocześnie dokonano rozwiązania odpisów na kwotę 848 tys. zł. Łączna kwota wynikająca z powyższych operacji ujętych w wyniku 2013 roku wynosi 721 tys. zł (polepszenie wyniku).

Na posiadanych przez Grupę zapasach nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

Na bazie dotychczas utrzymującej się tendencji w zakresie rozliczania produkcji w toku Grupa szacuje, że do rozliczenia po upływie 12 miesięcy od dnia bilansowego pozostanie kwota ok. 11,3 mln zł. Pozostałe zapasy zostaną rozliczone w całości w okresie do 12 miesięcy.

3.9 Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe w podziale na kategorie (wg MSR 39) przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Aktywa finansowe		
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (nota 3.11)	1 644	1 059
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	-	-
Inwestycje utrzymywane do zapadalności	-	-
Należności własne oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty	531 732	544 000
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 3.10)	6 685	1 616
Razem	540 061	546 675
Zobowiązania finansowe		
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-
Zobowiązania z tytułu e-financingu	-	180
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	-	-
Zobowiązania finansowe	326 092	363 533
Umowy gwarancji finansowych	-	-
Razem	326 092	363 713

W ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych wyróżnia się następujące klasy instrumentów:

Należności własne oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Należności od jednostek powiązanych (nota 3.12)	47	94
Należności od jednostek powiązanych – długoterminowe	-	-
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.12)	362 357	399 746
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	1 639	1 842
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.13)	167 689	142 318
Razem	531 732	544 000
Zobowiązania finansowe	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.18)	131 451	131 217
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.16)	467	1 120
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.16)	193 166	231 196
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	-	-
Pochodne instrumenty finansowe (nota 3.11)	-	-
Zobowiązanie z tytułu e-financingu	-	180
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 008	-
Razem	326 092	363 713

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Struktura walutowa zobowiązań i aktywów finansowych przedstawia się następująco:

	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Waluta - PLN	308 728	351 587	163 083	156 152
Waluta - EUR	177 571	160 164	146 259	190 903
Waluta - USD	22 294	17 060	7 761	11 921
Waluta - GBP	15 842	5 335	4 785	1 336
Waluta - UAH	753	1 201	156	234
Waluta - AED	814	872	74	76
Waluta - SKK	8	6	-	-
Waluta - RUB	1 417	1 268	109	58
Waluta - CHF	5 354	4 145	1 942	1 168
Waluta - CAD	5 660	4 066	1 802	1 757
Waluty - inne	1 620	971	121	108
Razem	540 061	546 675	326 092	363 713

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2012 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych	94	-	-	-	94
Należności od jednostek powiązanych- długoterminowe	-	-	-	-	-
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe	362 562	37 157	2	25	399 746
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	1 842	-	-	-	1 842
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.13)	142 318	-	-	-	142 318
Razem	506 816	37 157	2	25	544 000

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych	47	-	-	-	47
Należności od jednostek powiązanych- długoterminowe	-	-	-	-	-
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe	343 907	14 905	3 488	57	362 357
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	1 639	-	-	-	1 639
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.13)	167 689	-	-	-	167 689
Razem	513 282	14 905	3 488	57	531 732

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH
Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2012 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.18)	36 325	13 527	46 112	35 253	131 217
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	1 120	-	-	-	1 120
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	231 190	6	-	-	231 196
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	-	-	-
Inne zobowiązania finansowe	180	-	-	-	180
Razem	268 815	13 533	46 112	35 253	363 713

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.18)	20 700	35 064	46 787	28 900	131 451
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	467	-	-	-	467
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	192 904	262	-	-	193 166
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	409	308	291	-	1 008
Inne zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-
Razem	214 480	35 634	47 078	28 900	326 092

Grupa stosuje następujące metody wyceny poszczególnych klas instrumentów finansowych:

Należności własne

Metoda wyceny

Należności od jednostek powiązanych (nota 3.12)	według skorygowanej ceny nabycia
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.12)	według skorygowanej ceny nabycia
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	według skorygowanej ceny nabycia
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.13)	według wartości godziwej

Zobowiązania finansowe

Metoda wyceny

Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.18)	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.16)	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.16)	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	według skorygowanej ceny nabycia
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (nota 3.16)	według skorygowanej ceny nabycia

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonywała przekwalifikowań składników aktywów finansowych na wyceniany wg kosztu, skorygowanego kosztu nabycia lub wartości godziwej. Grupa nie ustanawiała zabezpieczeń na posiadanych aktywach finansowych.

3.10 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Stan na początek roku	1 616	1 521
zwiększenia	5 069	95
zbycie	-	-
Stan na koniec roku	6 685	1 616

W okresach objętych niniejszym raportem nie dokonywano odpisów z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży.

W dniu 31 grudnia 2013 r. na aktywa finansowe dostępne do sprzedaży składały się posiadane przez spółkę Comarch Management sp. z o.o. SK-A jednostki uczestnictwa w funduszu rynku pieniężnego i papierów dłużnych, nabyte jako lokata wolnych środków pieniężnych. Obrót jednostkami uczestnictwa odbywa się poza rynkiem regulowanym. Cena nabycia jednostek uczestnictwa wynosiła 6 403 tys. zł, wycena wg wartości godziwej na 31 grudnia 2013 r. wynosiła 6 685 tys. zł.

Informacja na temat zamiaru zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży: spółka Comarch Management sp. z o.o. SK-A zamierza zbyć posiadane aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

3.11 Instrumenty pochodne i zobowiązania finansowe

	31 grudnia 2013 r.		31 grudnia 2012 r.	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	1 641	-	1 059	180
Transakcje zamiany stopy procentowej IRS	3	-	-	-
	1 644	-	1 059	180
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>1 644</i>	<i>-</i>	<i>1 059</i>	<i>180</i>

Grupa posiadała kontrakty terminowe typu forward zawarte w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut oraz w celu zabezpieczenia przepływów z tytułu uruchamianego w złotych polskich kredytu inwestycyjnego udzielonego w EUR. Na dzień 31 grudnia 2013 r. ww. instrumenty zostały wycenione w wartości godziwej ustalonej wg ceny rynkowej a zmiany w wycenie zostały odniesione na wynik z operacji finansowych. Łączna wartość netto kontraktów forward otwartych na dzień 31 grudnia 2013 r. wyniosła 9 300 tys. EUR oraz 2 700 tys. USD. Po dacie bilansu Grupa Comarch zawarła kontrakty forward na sprzedaż 3 500 tys. EUR, 1 700 tys. USD oraz 1 700 tys. GBP.

Spółka Comarch S.A. w dniu 24 października 2013 roku zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w dniu 30 września 2013 roku w Banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. z siedzibą w Warszawie, o którym spółka informowała raportem bieżącym nr 20/2013 z dnia 1 października 2013 r. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta jest na okres 5 lat, tj. do 31 października 2018 roku. Wycena transakcji IRS na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosi 3 tys. zł.

3.12 Należności handlowe oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Należności handlowe	331 046	373 607
Minus odpis aktualizujący wartość należności	(9 226)	(10 163)
Należności handlowe netto	321 820	363 444
Należności pozostałe	22 556	27 891
Rozliczenia międzyokresowe czynne	7 804	6 523
Pozostałe rozliczenia	396	18
Pożyczki	9 781	1 870
Należności od jednostek powiązanych	47	94
RAZEM	362 404	399 840
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>362 404</i>	<i>399 840</i>

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej. Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, ponieważ Grupa posiada dużą liczbę klientów. Grupa ujęła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w wysokości 8 166 tys. zł (12 miesięcy 2013), 13 132 tys. zł (12 miesięcy 2012).

3.13 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Środki pieniężne w kasie i w banku	131 718	80 239
Krótkoterminowe depozyty bankowe	35 922	62 029
Środki pieniężne ogółem	167 640	142 268
Należne odsetki od depozytów bankowych	49	50
Razem środki pieniężne i ekwiwalenty	167 689	142 318

Efektywna stopa procentowa krótkoterminowych depozytów bankowych wyniosła w 2013 roku dla złotego 2,7%, dla euro 0,16%, dla dolara 0,21% oraz dla dolara kanadyjskiego 0,2%. Przeciętny termin wymagalności depozytów wyniósł dla złotego 6,94 dnia, dla euro 7,0 dni, dolara 6,04 dnia, dla dolara kanadyjskiego 6,0 dni. Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych w skład środków pieniężnych wchodziły środki pieniężne w kasie i depozyty. Kredyt w rachunku bieżącym jest ujmowany w działalności finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. Grupa posiadała środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w kwocie: 2 041 tys. zł. Są to: depozyty kaucyjne złożone przez spółki Grupy Comarch w związku z zawartymi umowami najmu oraz gwarancjami bankowymi w wys. 1 322 tys. zł oraz środki na wyodrębnionym rachunku ZFŚS w wys. 719 tys. zł.

3.14 Kapitał zakładowy

	Ilość akcji (szt.)	Akcje zwykłe i uprzywilejowane	Akcje własne	Razem
Stan na 1 stycznia 2012 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637
Stan na 31 grudnia 2012 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637
Stan na 31 grudnia 2013 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637

Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 zł.

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się:

- 1) 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,

- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2.

Akcje imienne serii A i B są uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypada 5 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela jest dopuszczalna. W przypadku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela tracą one wszelkie uprzywilejowanie. Zbycie akcji imiennej uprzywilejowanej powoduje wygaśnięcie związanego z nią uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym nie powoduje wygaśnięcia uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu:

- a) zbycie na rzecz osób będących akcjonariuszami Spółki na dzień 18 marca 1998 roku,
- b) zbycie na rzecz zstępnych zbywcy,
- c) przejście własności akcji imiennej w wyniku spadkobrania.

Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. Zbycie akcji bez zgody Zarządu jest możliwe na warunkach określonych w Statucie Comarch S.A.

Akcje na okaziciela mają prawo do 1 głosu na WZA. Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne nie jest dopuszczalna.

3.14.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. według stanu na dzień sporządzenia raportu

Wg stanu na dzień sporządzenia raportu:

- Janusz Filipiak posiada 2 669 315 akcji Comarch S.A. (32,85% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 241 315 głosów na WZA Spółki (41,28%);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,41% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (27,98%).

3.14.2. Zmiany w stanie kapitału zakładowego w 2013 roku

W dniu 11 lipca 2013 roku jedna z osób zarządzających Comarch S.A. sprzedała 6 974 akcje zwykłe na okaziciela spółki Comarch S.A. po cenie jednostkowej 84,89 zł za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 592 022,90 zł. Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 18/2013 z dnia 12 lipca 2013 r.

3.14.3. Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki Comarch S.A.

a) na lata 2011-2013

W dniu 28 czerwca 2010 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. podjęło uchwałę nr 23 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2011-2013. Celem Programu było stworzenie dodatkowej motywacji dla Pracowników Kluczowych Grupy Kapitałowej poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program był realizowany poprzez oferowanie Pracownikom Kluczowym kolejno w 2012 roku, w 2013 roku i w 2014 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2011 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu i ilości akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu. Podstawą obliczenia wartości Opcji był wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2011 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2010 roku,
 - dla 2012 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku,
 - dla 2013 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2013 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku,
- gdzie średnia kapitalizacja Spółki w danym roku była średnią arytmetyczną z dziennych kapitalizacji Spółki w danym roku, przy czym dzienna kapitalizacja Spółki jest iloczynem ilości akcji Spółki oraz giełdowego kursu zamknięcia akcji Spółki w danym dniu.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustalała w drodze uchwały listę Pracowników Kluczowych oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane były niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Pracowników Kluczowych w danym roku realizacji Programu wynosiła 3,6% (trzy i sześć dziesiątych procent) wzrostu kapitalizacji Spółki. Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji dla Pracowników Kluczowych za dany rok trwania programu.

Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w 2011 r. i średnią kapitalizacją w 2010 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2012 r. nie zostały wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w 2012 r. i średnią kapitalizacją w 2011 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2013 r. nie zostały wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

Ustalona na 2013 rok wartość opcji wynosiła 2 873 tys. zł i została ona rozpoznana jako koszt w rachunku wyników.

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w 2013 r. i średnią kapitalizacją w 2012 r. była dodatnia, co oznacza, iż został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2014 r. zostały wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

Działając w wykonaniu Uchwały Nr 23 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie uchwalenia programu opcji menadżerskich dla kluczowych pracowników, dnia 13 stycznia 2014 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę nr 2/01/2014 w sprawie realizacji programu opcyjnego za 2013 rok w drodze emisji 73 953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki (raport bieżący nr 2/2014 z dnia 13 stycznia 2014 r.). W konsekwencji zarząd Comarch S.A. podjął uchwałę nr 1 z dnia 20 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 73 953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3 (raport bieżący nr 3/2014 z dnia 20 stycznia 2014 r.).

Akcje zostały przyznane członkom zarządu Comarch S.A. w następujący sposób:

Imię i nazwisko	Liczba akcji	Wartość akcji wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.
Janusz Filipiak	49 305	4 782 585 zł
Piotr Piątosa	4 108	398 476 zł
Paweł Prokop	4 108	398 476 zł
Piotr Reichert	4 108	398 476 zł
Zbigniew Rymarczyk	4 108	398 476 zł
Konrad Tarański	4 108	398 476 zł
Marcin Warwas	4 108	398 476 zł
Razem	73 953	7 173 441 zł

W dniu 31 marca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Spółki Comarch S.A. do wysokości 8 125 590,00 zł. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 8 125 590 akcji. Akcjom tym odpowiada 15.119.190 głosów na WZA Spółki (raport bieżący nr 7/2014 z dnia 3 marca 2014 r.).

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się:

- 1) 864.800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75.200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883.600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56.400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3.008.000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1.200.000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638.600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125.787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102.708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563.675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441.826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91.041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2,
- 13) 73.953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3.

W bieżącym i porównywalnych okresach sprawozdawczych występowały następujące płatności realizowane w formie akcji własnych:

Serie opcji		Liczba	Data przyznania	Data wygaśnięcia	Cena wykonania w PLN	Wartość godziwa na dzień przyznania w tys. PLN
(1) Wyemitowane 31 grudnia 2009 r.	Zależna od sytuacji rynkowej, odpowiadająca 3,0% wzrostu kapitalizacji Comarch S.A.		31/12/2009	31/12/2010	1,00	2 980
(2) Wyemitowane 31 grudnia 2010 r.	Zależna od sytuacji rynkowej, odpowiadająca 3,6% wzrostu kapitalizacji Comarch S.A.		31/12/2010	31/12/2011	1,00	2 643
(3) Wyemitowane 31 grudnia 2011 r.	Zależna od sytuacji rynkowej, odpowiadająca 3,6% wzrostu kapitalizacji Comarch S.A.		31/12/2011	31/12/2012	1,00	1 566
(4) Wyemitowane 31 grudnia 2012 r.	Zależna od sytuacji rynkowej, odpowiadająca 3,6% wzrostu kapitalizacji Comarch S.A.		31/12/2012	31/12/2013	1,00	2 871

b) na lata 2014-2016

W dniu 26 czerwca 2013 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. podjęło uchwałę nr 36 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla członków Zarządu Spółki zarządzających Spółką oraz Grupą Kapitałową na lata 2014-2016. Celem Programu jest stworzenie dodatkowej motywacji dla członków Zarządu Spółki poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program jest realizowany poprzez oferowanie członkom Zarządu Spółki kolejno w 2015 roku, w 2016 roku i w 2017 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2014 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Członkowi Zarządu Spółki i ilości akcji oferowanych Członkowi Zarządu Spółki. Podstawą obliczenia wartości Opcji będzie wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2014 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2014 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2013 roku,
 - dla 2015 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2015 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2014 roku,
 - dla 2016 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2016 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2015 roku,
- gdzie średnia kapitalizacja Spółki w danym roku jest średnią arytmetyczną z dziennych kapitalizacji Spółki w danym roku, przy czym dzienna kapitalizacja Spółki jest iloczynem ilości akcji Spółki oraz giełdowego kursu zamknięcia akcji Spółki w danym dniu.

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustala w drodze uchwały listę Członków Zarządu uczestniczących w Programie w danym roku

jego realizacji oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Członków Zarządu uczestniczących w Programie oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane będą niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Członków Zarządu w danym roku realizacji Programu wynosić będzie 3,6% (trzy i sześć dziesiątych procent) wzrostu kapitalizacji Spółki.

Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji dla Członków Zarządu za dany rok trwania programu. Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

Ustalona na 2014 rok wartość opcji wynosi 3 022 tys. zł i zostanie ona rozpoznana jako koszt w rachunku wyników.

3.14.4. Zmiany w stanie kapitału zakładowego po dacie bilansu

Nie wystąpiły poza opisanymi w punkcie 3.14.3 a).

3.15 Pozostałe kapitały

3.15.1. Kapitał akcjonariuszy Spółki

	Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	Kapitał inwestycyjny i na pokrycie zobowiązań wobec budżetu	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	OGÓŁEM
Stan na 31 grudnia 2012 r.	19 246	745	122 341	142 332
Stan na 1 stycznia 2013 r.	19 246	745	122 341	142 332
Wycena opcji menedżerskiej	2 873	-	-	2 873
Stan na 31 grudnia 2013 r.	22 119	745	122 341	145 205

Dywidenda w łącznej kwocie 13 103 tys. zł obejmuje dywidendę w kwocie 12 077 tys. zł wypłaconą przez jednostkę dominującą dla jej akcjonariuszy w dniu 19 sierpnia 2013 r., dywidendę w kwocie 291 tys. zł wypłaconą przez CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A w dniu 11 lipca 2013 r. oraz pozostałe dywidendy w kwocie 735 tys. zł wypłacone w dniu 23 sierpnia 2013 r. przez jednostki zależne dla komplementariuszy spoza Grupy.

W dniu 26 czerwca 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło Uchwałę nr 9 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 1.01.2012 - 31.12.2012. Walne Zgromadzenie postanowiło, że wypracowany w roku obrotowym od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012 zysk netto w kwocie 41 603 839,89 złotych zostaje podzielony w ten sposób, że:

a) kwota 12 077 455,50 zł zostanie wypłacona w formie dywidendy. Dywidendę w kwocie 1 zł 50 gr za jedną akcję otrzymają osoby będące akcjonariuszami spółki w dniu 1 sierpnia 2013 roku (dzień dywidendy). Liczba akcji objętych dywidendą wynosi 8 051 637 sztuk.

b) pozostała część zysku netto w kwocie 29 526 384,39 zł zostanie przekazana na kapitał zapasowy.

Dywidenda została wypłacona w dniu 19 sierpnia 2013 roku.

Zarząd Grupy nie planuje wnioskować o dokonanie w Grupie wypłat dywidend z zysku roku 2013.

3.15.2. Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli

Kapitał udziałowców mniejszościowych

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Stan na 1 stycznia 2012 r.	9 497
Zmiany struktury własnościowej w MKS Cracovia SSA i Comarch R&D S. à r.l.	(1 679)
Kapitał własny z przejęcia udziałów niekontrolujących	(1 039)
Udział w wyniku MKS Cracovia SSA	(3 318)
Udział w wyniku Comarch SuB	(90)
Różnice kursowe z wyceny	(52)
Stan na 31 grudnia 2012 r.	3 319
Stan na 1 stycznia 2013 r.	3 319
Zmiany struktury własnościowej w MKS Cracovia SSA i Comarch R&D S. à r.l.	9 707
Kapitał własny z przejęcia udziałów niekontrolujących	169
Udział w wyniku MKS Cracovia SSA	(1 671)
Udział w wyniku Comarch SuB i CAMS AG	(152)
Różnice kursowe z wyceny	(4)
Stan na 31 grudnia 2013 r.	11 368

3.16 Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Zobowiązania handlowe	121 824	161 932
Zaliczki otrzymane na poczet usług	1 252	2 792
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	467	1 120
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych obciążeń podatkowych	43 245	44 665
Zobowiązania inwestycyjne	3 248	1 632
Przychody przyszłych okresów	18 389	13 542
Pozostałe zobowiązania	3 637	5 308
Zobowiązania z tytułu leasingu	409	-
Fundusze specjalne (ZFŚS i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy)	1 571	1 325
Razem	194 042	232 316

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej.

3.17 Kontrakty długoterminowe

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym	179 077	157 371
a) przychody z zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	40 798	54 671
b) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	132 551	113 501
c) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	5 728	(10 801)
– efekt rozliczenia zgodnie z MSR 11		

Z uwagi, iż Grupa stosuje zasadę ustalania stopnia zaawansowania prac proporcjonalnie do udziału poniesionych kosztów w całości kosztów kontraktu, suma poniesionych kosztów oraz ujętych wyników odpowiada przychodom.

Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac. Zmiana stanu rozliczeń z tytułu kontraktów długoterminowych ujętych w aktywach i pasywach między 31 grudnia 2012 a 31 grudnia 2013 prezentowana jest poniżej:

	Stan na 31 grudnia 2013 r.	Stan na 31 grudnia 2012 r.
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte do dnia bilansowego - wg stopnia zaawansowania prac	249 810	206 682
Minus: wystawione faktury	250 962 (1 152)	213 562 (6 880)

	Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych	Netto
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym			
Wartość na 01.01.2012	12 284	8 363	3 921
Wartość na 31.12.2012	10 165	17 045	(6 880)
Zmiana	2 119	(8 682)	(10 801)
Wartość na 01.01.2013	10 165	17 045	(6 880)
Wartość na 31.12.2013	32 264	33 416	(1 152)
Zmiana	(22 099)	(16 371)	5 728

Różnica zmiany RMK księgowych do przeliczeń kontraktów (wg MSR 11).

3.18 Kredyty, pożyczki

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	110 630	94 892
Pożyczki	121	-
	110 751	94 892
Krótkoterminowe		
Kredyt w rachunku bieżącym	-	2 801
Pożyczki	368	20 053
Kredyty bankowe	20 332	13 471
	20 700	36 325
Kredyty, pożyczki ogółem	131 451	131 217

3.18.1. Kredyty inwestycyjne

W Grupie Comarch jednostka dominująca Comarch S.A. korzysta z następujących kredytów inwestycyjnych:

- a) kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie w wysokości 20 000 tys. zł zaciągnięty w 2004 roku na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Okres kredytowania wynosi 10 lat, tj. do 2015 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. W dniu 5 stycznia 2009 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę euro. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 750 tys. EUR, tj. 3 110 tys. zł.
- b) kredyt inwestycyjny w BZ WBK Bank S.A. (dawniej Kredyt Bank S.A.) z siedzibą w Warszawie zaciągnięty w 2006 roku na finansowanie II etapu budowy nowych budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 80% wartości inwestycji, maksymalnie 26 824 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, tj. do 2022 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. W dniu 31 stycznia 2013 r. spółka dokonała spłaty całości pozostałego zadłużenia wynikającego z ww. kredytu. Informacja została przekazana raportem bieżącym RB-2-2013 z dnia 31 stycznia 2013 r. W dniu 8 marca 2013 r. Spółka Comarch S.A. otrzymała zawiadomienie z Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych o wykreśleniu hipotek stanowiących zabezpieczenie ww. kredytu inwestycyjnego. Informacja została przekazana raportem bieżącym RB-5-2013 z dnia 8 marca 2013 r. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 0 zł.
- c) kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, tj. do 2024 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do dnia 30 września 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. W dniu 5 października 2011 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę euro. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 6 661 tys. EUR, tj. 27 624 tys. zł.
- d) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu nieruchomości gruntowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, zaciągnięty w 2007 roku. Wysokość kredytu wynosi 15 100 tys. zł. Oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na nieruchomości będącej

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

przedmiotem kredytowania oraz weksel in blanco. Pierwotnie okres kredytowania wynosił 5 lat, tj. do 2012 roku, w dniu 29 maja 2012 r. został zawarty aneks przedłużający okres kredytowania do 2015 r. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 15 100 tys. zł.

- e) kredyt inwestycyjny w banku DnB Bank Polska S.A. (dawniej DnB NORD Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 22 000 tys. zł, maksymalnie 80% wartości inwestycji. Okres kredytowania wynosi 11 lat, tj. do 2021 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteki ustanowione na nieruchomości objętej procesem inwestycyjnym i będącej przedmiotem kredytowania oraz cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku. Dnia 30 grudnia 2011 r. Spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę euro. W dniu 1 października 2013 r. Comarch S.A. dokonała spłaty całości pozostałego zadłużenia wynikającego z ww. umowy kredytowej (raport bieżący nr 20/2013 z dnia 1 października 2013 r.). W dniu 18 listopada 2013 r. Comarch S.A. otrzymała zawiadomienie z Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych o wykreśleniu hipotek ustanowionych w 2010 roku na nieruchomości będącej własnością Comarch S.A. jako zabezpieczenie ww. kredytu inwestycyjnego (raport bieżący nr 23/2013 z dnia 18 listopada 2013 r.). Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 0 zł.
- f) kredyt inwestycyjny w banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. z siedzibą w Warszawie na refinansowanie kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w banku DnB NORD Bank Polska S.A. w dniu 28 kwietnia 2010 r., na finansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie (pkt e) wyżej). Wysokość kredytu wynosi 4 126 tys. EUR. Okres kredytowania wynosi 8 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka w kwocie 6 189 tys. EUR ustanowiona na nieruchomości będącej przedmiotem refinansowania oraz cesja praw z polisy ubezpieczeniowej ww. nieruchomości. Całkowite wykorzystanie kredytu nastąpiło w dniu 1 października 2013 roku. W dniu 4 października 2013 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych dokonał wpisu w Księdze Wieczystej ww. hipoteki. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 22/2013 z dnia 14 października 2013 r. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 3 997 tys. EUR, tj. 16 577 tys. zł.
- g) kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu sprzętu oraz oprogramowania dla realizacji projektu outsourcingu usług data center dla jednego z klientów. Kredyt został udzielony w wysokości 2 400 tys. EUR, z okresem kredytowania do 2016 roku. Uruchomienie środków nastąpiło w dniu 7 sierpnia 2012 r. Oprocentowanie oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są przelew wierzytelności z kontraktu oraz zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 1 527 tys. EUR, tj. 6 334 tys. zł.
- h) nieodnawialny kredyt obrotowy w BZ WBK Bank S.A. (dawniej Kredyt Bank S.A.) z siedzibą w Warszawie zaciągnięty w pierwszym kwartale 2013 roku na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej Spółki. Kredyt został udzielony w wysokości 7 400 tys. EUR. Okres kredytowania wynosi 8 lat, dzień ostatecznej spłaty przypada na 31 grudnia 2020. Oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na jednej z nieruchomości Comarch S.A. zlokalizowanej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie zarejestrowana wpisem z dnia 30 stycznia 2013 r. dokonany przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych (raport bieżący nr 3/2013 z dnia 6 lutego 2013 r.) oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 6 684 tys. EUR, tj. 27 719 tys. zł.
- i) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na finansowanie oraz refinansowanie nie więcej niż 90% kosztów netto inwestycji polegającej na budowie budynku biurowego SSE6 i data center na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie. Kredyt został udzielony w EUR do kwoty 56 mln PLN, co na dzień podpisania

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

umowy stanowiło równowartość kwoty 13 323 182,34 EUR. Okres kredytowania wynosi 10 lat, dzień ostatecznej spłaty przypada 4 grudnia 2023 r., oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są: pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bieżącymi Comarch S.A. prowadzonymi przez Bank Pekao S.A., oświadczenie Comarch S.A. o poddaniu się egzekucji, hipoteka umowna do kwoty 84 mln PLN na nieruchomości, na której jest realizowana inwestycja, cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości, cesja praw z gwarancji należytego wykonania oraz z gwarancji rękojmi. Okres uruchomienia kredytu kończy się w dniu 4 grudnia 2015 r. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość uruchomionego kredytu wynosiła 126 tys. EUR, tj. 524 tys. zł. (raport bieżący nr 26/2013 z dnia 4 grudnia 2013 r.).

Spółka iMed24 S.A. zaciągnęła w trzecim kwartale 2011 roku kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu sprzętu medycznego i wyposażenia gabinetów medycznych w związku z realizacją projektu NZOZ Centrum Medyczne iMed24 w Krakowie. Wysokość dostępnego kredytu wynosiła 15 889 tys. zł, kredyt został wykorzystany w całości do 31 grudnia 2011 r. Okres kredytowania wynosi 7 lat, tj. do 2018 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej środków trwałych oraz poręczenie podmiotu dominującego, tj. Comarch S.A. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 11 349 tys. zł.

Spółka Comarch AG zaciągnęła w drugim kwartale 2013 roku kredyt inwestycyjny w Banku BNP Paribas Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na refinansowanie budowy budynku produkcyjno-biurowego oraz serwerowni data center w Dreźnie. Kredyt został udzielony w wysokości 6 000 tys. EUR, z okresem kredytowania do 2018 roku. Uruchomienie środków nastąpiło w dniu 25 lipca 2013 r., oprocentowanie oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są poręczenie Comarch S.A., dług gruntowy na przedmiocie finansowania (wpis z dnia 13 czerwca 2013 r. w Księdze Wieczystej Sądu Rejonowego w Dreźnie, Wydział Ksiąg Wieczystych (z niem. Amtsgericht Dresden, Grundbuchamt) –raport bieżący nr 16/2013 z dnia 3 lipca 2013 r.) oraz przelew praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 5 586 tys. EUR, tj. 23 167 tys. zł.

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów została ujęta w wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek nie jest istotnie różna od wartości bilansowej. W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty kapitału lub wypłaty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek, ani nie zostały naruszone inne warunki umów kredytów i pożyczek, uprawniające kredytodawcę do żądania wcześniejszej spłaty kredytu lub pożyczki.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej dotyczy kredytów oprocentowanych w oparciu o zmienną stopę procentową. Grupa prowadzi optymalizację kosztów odsetkowych poprzez stały monitoring struktury stóp procentowych i odpowiednie dopasowanie bazowej stopy procentowej kredytu.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej

Stan na 31 grudnia 2013 r.	do 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki	10 806	10 437	81 851	28 900	131 994
odsetki	(543)	-	-	-	(543)
	10 263	10 437	81 851	28 900	131 451

Struktura zapadalności kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych długoterminowych

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Od 1 do 2 lat	35 064	13 527

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Od 2 do 5 lat	46 787	46 112
Powyżej 5 lat	28 900	35 253
	110 751	94 892

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
w walucie polskiej	26 396	68 974
w EUR (równowartość w zł)	105 055	62 243
	131 451	131 217

Efektywne stopy procentowe na dzień bilansowy:

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Kredyty bankowe	1,91%	3,22%
Pożyczki	3,64%	5,47%

3.18.2. Pożyczki

Spółka Comarch S.A. w dniu 27 grudnia 2012 zawarła z IBM Polska sp. z o.o umowę pożyczki na kwotę 343 tys. zł na sfinansowanie dostawy sprzętu IBM w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym. Pożyczka została uruchomiona w pierwszym kwartale 2013 roku. Ostateczny termin spłaty pożyczki przypada na grudzień 2015 roku, oprocentowanie jest stałe. Pożyczka nie jest zabezpieczona. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 235 tys. zł.

Spółka CA Consulting S.A., spółka zależna Comarch S.A., w drugim kwartale 2013 roku zawarła z IBM Polska sp. z o.o. umowę pożyczki w kwocie 1 138 tys. zł na sfinansowanie dostawy sprzętu, w związku z realizowanym przez spółkę projektem informatycznym. Pożyczka została uruchomiona w drugim kwartale 2013 roku. Ostateczny termin spłaty pożyczki przypada na kwiecień 2014 roku, oprocentowanie jest stałe. Zabezpieczeniem pożyczki jest poręczenie Comarch S.A. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 230 tys. zł.

3.18.3. Linie kredytowe w rachunku bieżącym (o zmiennym oprocentowaniu)

W Grupie Comarch podmiot dominujący Comarch S.A. posiada przyznane następujące limity kredytowe w rachunku bieżącym:

a) limit kredytowy w rachunku bieżącym w banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. (PKO BP S.A.) z siedzibą w Warszawie w wysokości 10 000 tys. zł, którego okres udostępnienia upływa w dniu 13 grudnia 2014 roku. Zabezpieczeniem kredytu są pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. w banku PKO BP S.A. oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2013 roku kredyt nie był wykorzystany.

b) limit kredytowy w rachunku bieżącym w banku BPH S.A z siedzibą w Krakowie w wysokości 13 278 tys. zł, którego okres udostępnienia upływa w dniu 28 września 2014 roku. Zabezpieczeniem kredytu są weksel in blanco oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Na dzień 31 grudnia 2013 roku kredyt nie był wykorzystany.

Spółki Comarch S.A., CA Consulting S.A. i Comarch Polska S.A. posiadają przyznany limit kredytowy w rachunku bieżącym w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie w wysokości 30 000 tys. zł, którego okres udostępnienia upływa w dniu 31 maja 2014 roku. Zabezpieczeniem limitu są pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A., CA Consulting S.A. i Comarch Polska S.A. w Banku Pekao S.A., oświadczenie o poddaniu się egzekucji ww. spółek, weksel in blanco Comarch S.A. oraz przystąpienie przez Comarch S.A. do długu CA Consulting S.A. i Comarch Polska S.A. Na dzień 31 grudnia 2013 roku kredyt nie był wykorzystany.

Spółka ESAProjekt sp. z o.o., spółka zależna Comarch S.A. posiada przyznany limit kredytowy

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

w rachunku bieżącym w banku Alior Bank S.A. z siedzibą w Warszawie w wysokości 500 tys. zł. Okres udostępnienia kredytu upływa w dniu 27 stycznia 2014 roku, jego zabezpieczeniem są weksel in blanco oraz pełnomocnictwo do rachunków ESAProjekt sp. z o.o. w Alior Bank S.A. Na dzień 31 grudnia 2013 roku kredyt nie był wykorzystany. Po dacie bilansu nastąpiło wygaśnięcie umowy kredytu.

31 grudnia 2012 r. 31 grudnia 2011 r.

Linie kredytowe w rachunku bieżącym przyznane, wygasające w ciągu jednego roku, w tym:	53 778	55 350
– wykorzystane na dzień bilansowy	-	2 801
– dostępne na dzień bilansowy	53 778	52 549

3.19 Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 70 774 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2012 roku ich wartość wynosiła 67 860 tys. zł. Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie CA Consulting S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 0 zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2012 roku ich wartość wynosiła 795 tys. zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Comarch Polska S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 639 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2012 roku ich wartość wynosiła 0 zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Grupy Comarch Software und Beratung wynosiła 289 tys. EUR (tj. 1 197 tys. zł), na dzień 31 grudnia 2012 roku ich wartość wynosiła 252 tys. EUR (tj. 1 032 tys. zł).

Comarch S.A. udzielił oświadczeń o możliwości udzielenia wsparcia finansowego („*letter of comfort*”) dla spółek zależnych Comarch Software und Beratung AG (oświadczenie było ważne do 31 marca 2014 roku), MKS Cracovia SSA i ESAProjekt sp. z o.o. (oba oświadczenia ważne do 30 czerwca 2015 roku) oraz iMed24 S.A. (oświadczenie ważne do 31 grudnia 2018 r.).

Przyznane linie kredytowe na finansowanie działalności bieżącej (gwarancje, akredytywy)

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Linie kredytowe*	177 158	165 627
	177 158	165 627

(*) zawierają linie kredytowe w rachunku bieżącym opisane w pkt 3.18.

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych oraz pozostaje w sprawach spornych, nie objętych postępowaniami sądowymi, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 7 660 tys. zł, z czego część jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2013 r. (625 tys. zł), w tym kwota utworzonych w roku 2013 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 131 tys. zł. Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie radców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi oraz sprawami spornymi, nie objętych postępowaniami sądowymi.

W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi oraz sprawami spornymi nie objętymi postępowaniami sądowymi w 2013 roku Grupa Comarch utworzyła odpisy aktualizujące wartość należności na kwotę 2 432 tys. zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

3.20 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

	do roku	do 5 lat
Zobowiązania z tytułu umów najmu powierzchni użytkowej	18 764	59 243
Zobowiązania z tytułu dzierżawy sprzętu elektronicznego i środków transportu	946	673

Zobowiązania z tytułu umów najmu powierzchni użytkowej obejmują zobowiązania Grupy, w tym również pomiędzy spółkami Grupy, z tytułu umów najmu pomieszczeń biurowych i mieszkań służbowych. Umowy z określonym terminem ważności zostały zaliczone w sposób bezpośredni odpowiednio do okresu do roku i do 5 lat. Większość umów została zawarta jednak na czas nieokreślony, dlatego kwoty zobowiązań ustalono drogą przemnożenia miesięcznych kwot czynszu przez 12 miesięcy (kolumna do roku) i 60 miesięcy (kolumna do 5 lat).

Grupa Comarch na dzień 31 grudnia 2013 r. posiadała umowne zobowiązania do opłat z tytułu leasingu operacyjnego środków transportu oraz sprzętu elektronicznego w kwocie 1 619 tys. zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

3.21 Odroczoney podatek dochodowy

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	27 791	27 775
Stan na początek okresu:		
- <i>odniesione na wynik finansowy</i>	<i>27 791</i>	<i>27 775</i>
Zmiany aktywa z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy		
- utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w Comarch SuB	86	-
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w Comarch SuB	(509)	(818)
- utworzenie aktywa na możliwą do rozliczenia stratę podatkową spółki Comarch AG	-	2 355
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową z lat ubiegłych w Comarch AG	(2 355)	(5 287)
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w Infrastruktura24 S.A.	-	(89)
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w OOO Comarch	(1)	-
- utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w Comarch Polska S.A.	556	557
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w Comarch Polska S.A.	(881)	-
- utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w iReward24 S.A.	111	280
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w iReward24 S.A.	(273)	-
- utworzenie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w SSE	8 795	10 055
- rozwiązanie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w SSE	(10 055)	(9 904)
- utworzenie aktywa z tytułu różnic przejściowych dotyczących kosztów (amortyzacja, koszty prac badawczych)	9 417	5 971
- rozwiązanie aktywa z tytułu różnic przejściowych dotyczących kosztów (amortyzacja, koszty prac badawczych)	(3 697)	(3 104)
Stan na koniec okresu	28 985	27 791
- <i>odniesione na wynik finansowy</i>	<i>28 985</i>	<i>27 791</i>

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	41 575	48 172
Stan na początek okresu:		
- odniesione na kapitał	5 430	5 430
- odniesione na wynik finansowy	31 275	34 759
- rezerwa z tytułu nabycia Comarch SuB	2 697	7 983
- rezerwa z tytułu nabycia A-MEA Informatik AG i ESAProjekt sp. z o.o.	2 173	-
Zmiany rezerw z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy		
- rozwiązanie rezerwy z tytułu amortyzacji od wyceny wartości godziwej Comarch SuB	(2 697)	(5 286)
- rozwiązanie rezerwy z tytułu wyceny składników lokat CCF FIZ	(433)	(2 308)
- utworzenie rezerwy z tytułu wyceny wartości godziwej ESAProjekt sp. z o.o.	-	1 744
- rozwiązanie rezerwy z tytułu wyceny wartości godziwej ESAProjekt sp. z o.o.	(402)	-
- utworzenie rezerwy z tytułu wyceny wartości godziwej A-MEA Informatik AG	-	429
- rozwiązanie rezerwy z tytułu wyceny wartości godziwej A-MEA Informatik AG	(105)	-
- utworzenie rezerwy z tytułu przejściowych różnic dotyczących kosztów amortyzacji, różnic kursowych i odsetek	3 980	1 506
- rozwiązanie rezerwy z tytułu przejściowych różnic dotyczących kosztów amortyzacji, różnic kursowych i odsetek	(1 373)	(2 682)
Stan na koniec okresu	40 545	41 575
- odniesione na kapitał	5 430	5 430
- odniesione na wynik finansowy	33 450	31 275
- rezerwa z tytułu nabycia Comarch SuB	-	2 697
- rezerwa z tytułu nabycia A-MEA Informatik AG i ESAProjekt sp. z o.o.	1 665	2 173

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

	Aktywo z tytułu straty podatkowej	Amortyzacja	Rezerwy na koszty, odpisy aktualizacyjne	Aktywo z tytułu ulgi podatkowej w podatku dochodowym (SSE)	Razem
Stan na 1 stycznia 2012 r.	12 172	80	5 319	9 904	27 775
-odniesionych na wynik (Obciążenie) / uznanie wyniku za rok 2012	12 172	380	5 319	9 904	27 775
Stan na 31 grudnia 2012 r.	9 169	-	8 567	10 055	27 791
(Obciążenie) / uznanie wyniku za rok 2013	(3 266)	-	5 720	(1 260)	1 194
Stan na 31 grudnia 2013 r.	5 903	-	14 287	8 795	28 985
-odniesionych na wynik	5 903	-	14 287	8 795	28 985

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego

	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości składników majątku CCF FIZ	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej Comarch SuB	Amortyzacja	Rezerwy (różnice kursowe, odsetki)	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej majątku MKS Cracovia SSA	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej A-MEA Informatik AG i ESAProjekt sp. z o.o.	Razem
Stan na 1 stycznia 2012 r.	30 612	7 983	1 037	3 110	5 430	-	48 172
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2012	(2 308)	(5 286)	(77)	(1 099)	-	2 173	(6 597)
Stan na 31 grudnia 2012 r.	28 304	2 697	960	2 011	5 430	2 173	41 575
-odniesionych na wynik	28 304	-	960	2 011	-	-	31 275
-odniesionych na kapitał	-	2 697	-	-	5 430	2 173	10 300
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2013	(433)	(2 697)	170	2 437	-	(507)	(1 030)
Stan na 31 grudnia 2013 r.	27 871	-	1 130	4 448	5 430	1 666	40 545
-odniesionych na wynik	27 871	-	1 130	4 448	-	-	33 449
-odniesione na kapitał	-	-	-	-	5 430	1666	7 096

W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej została uchwalona Ustawa z dnia 2 października 2003 roku o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. Nr 188, poz. 1840), która zmieniła warunki zwolnień podatkowych dla podmiotów działających w specjalnych strefach ekonomicznych. Zgodnie z postanowieniem art. 6 ust. 1 Ustawy, podmioty te mogą się ubiegać o zmianę warunków zezwolenia w celu dostosowania go do obowiązujących w Unii Europejskiej zasad udzielania pomocy publicznej. Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. b), pkt 2, pkt 3 Ustawy, maksymalna wielkość pomocy publicznej dla podmiotów, które prowadzą działalność w specjalnej strefie ekonomicznej na podstawie zezwolenia wydanego przed dniem 1 stycznia 2000 r., nie może przekraczać 75% wartości inwestycji poniesionych w okresie od dnia uzyskania zezwolenia do dnia 31 grudnia 2006 r., przy czym przy ustalaniu maksymalnej wielkości pomocy publicznej uwzględnia się całkowitą wielkość pomocy publicznej uzyskanej od 1 stycznia 2001 r. Oznacza to zmianę dotychczasowego sposobu funkcjonowania ulg podatkowych (pomocy publicznej), z ulg nieograniczonych wartościowo, na ulgi ograniczone wartościowo i zależne od wartości dokonanych inwestycji. W przypadku Comarch S.A. maksymalna wartość pomocy publicznej nie będzie mogła przekroczyć 75% wartości nakładów inwestycyjnych, które Spółka poniosła w okresie od uzyskania zezwolenia tj. od dnia 22 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2006 r.

Koszty inwestycji oraz wielkość pomocy podlegają dyskontowaniu zgodnie z par. 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. 220, poz. 2232) w brzmieniu zmienionym zgodnie z par. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 8 lutego 2005 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. nr 32, poz. 270) z uwzględnieniem par. 2 tego ostatniego Rozporządzenia. Limit niewykorzystanej ulgi inwestycyjnej na dzień 31 grudnia 2013 r., zdyskontowanej na dzień przyznania zezwolenia wynosi 7 668 tys. zł.

Comarch S.A. wystąpił do Ministra Gospodarki o zmianę warunków zezwolenia i w dniu 1 lipca 2004 r. otrzymał decyzję Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2004 r. dotyczącą zmiany warunków zezwolenia na określone powyżej i zgodne z Ustawą. Równocześnie w zmienionym zezwoleniu wydłużony został do 31 grudnia 2017 r. okres, na jaki zostało wydane zezwolenie dla

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Comarch S.A.

Spółka posiada też drugie zezwolenie na prowadzenie działalności w specjalnej strefie ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny, wydane w roku 2007, z okresem ważności do 31 grudnia 2017 r. W 2013 roku Spółka uzyskała kolejne zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania. Jednocześnie Spółka zwraca uwagę, że w dniu 23 lipca 2013 r. Rada Ministrów przyjęła rozporządzenia wydłużające do 2026 r. termin funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na terenie Polski.

Oznacza to wydłużenie okresu (maksymalnie do roku 2026), w jakim Spółka będzie mogła korzystać z ulg podatkowych w ramach ustalonego limitu pomocy publicznej, przysługującej z tytułu określonych przepisami kategorii inwestycji poniesionych w specjalnej strefie ekonomicznej

Zgodnie z MSR 12 niewykorzystana ulga podatkowa na dzień 31 grudnia 2013 r. stanowi aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Ze względu na powyższą zasadę aktywa z tytułu działalności w SSE ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie).

W trakcie roku 2013 r. dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2012 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 10 055 tys. zł (operacja ta powoduje spadek wyniku finansowego). Jednocześnie dokonano utworzenia aktywa w kwocie 8 795 tys. zł, które to aktywo będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez Comarch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2013. Równocześnie, zgodnie z MSR 12, Spółka będzie regularnie dokonywać weryfikacji wyceny rozpoznanego Aktywa pod kątem możliwości jego realizacji oraz dalszego rozpoznania na kolejne okresy. Zwracamy uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w jednostce dominującej ani w Grupie (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch.

W roku 2013 roku Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2012 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 3 697 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 9 417 tys. zł a także rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 4 019 tys. zł oraz utworzenia w kwocie 753 tys. zł. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2013 wyniósł +1 194 tys. zł.

Zgodnie z obowiązującymi w Niemczech uregulowaniami w zakresie przepisów podatkowych nie istnieje czasowe ograniczenie możliwości rozliczenia straty podatkowej.

W CSuB poniesiona w latach poprzednich strata podatkowa wynosi ok. 11,5 mln EUR a zatem odpowiadające jej aktywo to 3,7 mln EUR.

W sprawozdaniu finansowym CSuB na 31 grudnia 2013 r. zostało ujęte z powyższego tytułu aktywo w wysokości ok. 1,3 mln EUR, gdyż zostało ono ustalone dla okresu, w odniesieniu do którego można dokonać wiarygodnych szacunków w zakresie możliwości osiągnięcia dochodu podatkowego.

W związku z wyceną wartości aktywów netto CCF FIZ dokonano w 2013 roku częściowego rozwiązania utworzonej w latach poprzednich rezerwy w kwocie 433 tys. zł. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczone z tytułu różnic przejściowych w kwocie 3 980 tys. zł i rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 1 373 tys. zł. W roku 2013 dokonano też zmniejszenia rezerwy utworzonej w związku z nabyciem Grupy Comarch SuB w kwocie 2 697 tys. zł oraz rozwiązania rezerw z tytułu nabycia spółek A-MEA Informatik AG i ESAProjekt sp. z o.o. w kwocie 508 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto za 2013 rok wyniósł +1 030 tys. zł. Ogółem zmiany w podatku odroczonym spowodowały wzrost wyniku o 2 224 tys. zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH
Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

W odniesieniu do spółek MKS Cracovia SSA i iMed24 S.A. mimo występowania straty podatkowej nie tworzono z tego tytułu aktywa na podatek odroczony ze względu na brak możliwości dokonania wiarygodnych szacunków co do możliwości osiągnięcia w najbliższych latach dochodu podatkowego.

3.22 Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

Długoterminowe	Rezerwy na kary umowne	Rezerwy na koszty spraw sądowych	Rezerwy na podatki	Rezerwy na koszty pozostałe	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2013 r.	-	-	-	-	-
Ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat:					
– utworzenie dodatkowych rezerw	-	-	-	-	-
- rezerwy wykorzystane w trakcie roku i przeniesione do krótkoterminowych	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2013 r.	-	-	-	-	-

Krótkoterminowe	Koszty dotyczące okresu bieżącego, które zostaną poniesione w przyszłości	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na nagrody pieniężne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2013 r.	2 015	16 747	3 529	14 259	55 595	92 145
Ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat:						
– utworzenie dodatkowych rezerw	1 640	(3 133)	1 199	2 359	(910)	1 155
- rezerwy wykorzystane w trakcie roku	10 255	14 544	5 374	15 113	69 797	115 083
	(8 615)	(17 677)	(4 175)	(12 754)	(70 707)	(113 928)
Stan na 31 grudnia 2013 r.	3 655	13 614	4 728	16 618	54 685	93 300

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy. Koszty okresu bieżącego dotyczą głównie rezerw utworzonych na koszty z tytułu badania sprawozdań finansowych, kosztów archiwizacji i innych administracyjnych oraz rozliczeń z tytułu kart Visa. Rezerwy na koszty kontraktów dotyczą rozpoznania przewidywanych strat na kontraktach.

Struktura łącznej kwoty rezerw:

	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2012 r.
Długoterminowe	-	-
Krótkoterminowe	93 300	92 145

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

3.23 Przychody ze sprzedaży

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		
Przychody ze sprzedaży usług informatycznych	566 520	566 401
Przychody ze sprzedaży licencji i oprogramowania własnego	135 840	105 723
Przychody ze sprzedaży usług medycznych	3 336	1 406
Przychody z pozostałej sprzedaży	13 528	922
Razem	719 224	674 452
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego	66 498	41 287
Przychody ze sprzedaży licencji i oprogramowania obcego	84 913	135 560
Przychody z pozostałej sprzedaży (usługi obce, inne)	68 341	32 577
Razem	219 752	209 424
Ogółem przychody ze sprzedaży	938 976	883 876

3.24 Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
I/1 Koszty wg rodzaju		
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	64 495	53 326
Koszty świadczeń pracowniczych	478 314	429 396
Zmiana stanu produktów i produkcji w toku	(16 261)	(16 923)
Zużycie surowców i materiałów pomocniczych	17 739	17 950
Usługi obce	123 098	95 238
Podatki i opłaty	9 080	8 500
Pozostałe koszty	35 594	39 796
Koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu i dystrybucji oraz koszty ogólnego zarządu, w tym:	712 059	627 283
- koszt wytworzenia	539 974	469 432
- koszty sprzedaży	98 932	85 396
- koszty ogólne	72 083	73 295
- różnice kursowe od zobowiązań	1 070	(840)
I/2 Koszt sprzedanych towarów i materiałów	176 762	209 363
I/3 Koszty realizacji prac w ramach projektów unijnych	11 297	10 424
I/4 Łączne koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu, ogólnego zarządu, towarów i materiałów oraz realizacji prac w ramach projektów unijnych	900 118	847 070
II. Koszty świadczeń pracowniczych	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Koszty wynagrodzeń	405 892	366 466
Koszty ubezpieczeń społecznych	64 966	56 953
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	2 056	1 882
Szkolenia	1 333	993
Koszty BHP	503	442
Pozostałe	3 564	2 660
Razem	478 314	429 396

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

3.25 Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne i zyski	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Otrzymane odszkodowania komunikacyjne	53	123
Przedawnione zobowiązania	33	66
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	6 343	10 767
Otrzymane kary umowne	69	19
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	86	137
Zwrot podatku VAT	331	321
Dotacje	1 813	202
Inne	2 982	4 664
Razem	11 710	16 299

3.26 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne i straty	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Odpis aktualizujący wartość aktywów (utrata wartości)	191	0
Składki członkowskie	351	517
Darowizny	62	147
Strata ze zbycia i likwidacji aktywów trwałych	2 148	827
Odpis aktualizujący wartość należności	8 166	13 132
Odszkodowania	700	30
Inne	4 504	7 685
Razem	16 122	22 338

3.27 Koszty finansowe – netto

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Koszty odsetek, w tym:	(3 618)	(4 613)
- <i>odsetki od pożyczek i kredytów</i>	(3 734)	(4 289)
- <i>inne</i>	116	(324)
Zyski z odsetek od lokat	3 188	5 122
Zyski ze zbycia papierów wartościowych	-	-
Zyski/(straty) ze zbycia aktywów finansowych	1 530	1 661
Zyski/(straty) kursowe netto (nota 3.29)	285	7 071
Wycena wartości godziwej instrumentów finansowych i inwestycji	90	757
Inne, w tym:	841	(1 005)
- <i>odszkodowania i kary finansowe</i>	-	-
- <i>pozostałe</i>	841	(1 005)
Razem	2 316	8 993

3.28 Podatek dochodowy

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Podatek bieżący	15 642	11 959
Podatek odroczony	(2 172)	(9 474)
Razem	13 470	2 485

Podatek dochodowy od zysku brutto Grupy, przed opodatkowaniem, różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by stosując średnią ważoną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek:

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Zysk brutto skonsolidowany przed opodatkowaniem	36 724	39 737
<i>Podatek wyliczony stawką nominalną od zysku brutto</i>	<i>19 949</i>	<i>17 950</i>
Różnice pomiędzy zyskiem brutto a podstawą opodatkowania:		
- korekty konsolidacyjne	6 841	(16 675)
- wyłączenia strat spółek konsolidowanych	40 704	55 484
Suma zysków brutto jednostek konsolidowanych (nominalna podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym przy założeniu zgodności zysku bilansowego z podstawą opodatkowania)	84 269	78 546
Trwale i przejściowe różnice pomiędzy zyskiem brutto a rzeczywistą podstawą opodatkowania, w tym:	(23 269)	(26 488)
- wykorzystanie uprzednio rozpoznanych strat podatkowych	(11 764)	(27 667)
- różnice pomiędzy podstawą opodatkowania podatkiem a zyskiem brutto	28 605	49 259
- dochód zwolniony z tytułu prowadzenia działalności w SSE	(38 160)	(45 229)
- dochód nie podlegający opodatkowaniu (płatnikami podatku są udziałowcy)	(2 129)	(2 851)
- inne - dochody zwolnione	-	-
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	60 821	52 058
<i>Podatek wyliczony według stawki podatkowej w Grupie</i>	<i>15 642</i>	<i>11 959</i>
Wielkość efektywnej stawki podatkowej	18,56%	15,23%

Mającą zastosowanie stawka podatku wyniosła w 2013 roku 23,67% i wynikała z przeciętnych stawek podatkowych stosowanych w krajach spółek objętych konsolidacją. Mającą zastosowanie stawka podatku wyniosła w 2012 roku 22,97% i wynikała z przeciętnych stawek podatkowych stosowanych w krajach spółek objętych konsolidacją. Władze podatkowe kraju jednostki dominującej mogą przeprowadzić kontrolę ksiąg rachunkowych i rozliczeń podatkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku, w którym złożono deklaracje podatkowe i obciążyć Grupę dodatkowym wymiarem podatku wraz z karami i odsetkami. W opinii Zarządu jednostki dominującej nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań z tego tytułu.

3.29 Zyski (straty) kursowe – netto

Różnice kursowe powiększające (koszty)/przychody w rachunku zysków i strat uwzględnione zostały w następujących pozycjach:

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Przychody ze sprzedaży	1 559	(12 020)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(1 070)	840
Koszty finansowe netto	285	7 071
Razem	774	(4 109)

3.30 Zysk na akcję

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Zysk netto za okres przypadający na akcjonariuszy Spółki	25 077	40 660
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. szt.)	8 051	8 051
Zysk na akcję zwykłą (w zł)	3,11	5,05
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. szt.)	8 125	8 051
Rozwodniony zysk na akcję zwykłą (w zł)	3,09	5,05

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2013" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku, gdzie wagą jest ilość dni. Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2012" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku, gdzie wagą jest ilość dni.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2013" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości (równej 73 753) akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2013. Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2012" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości (równej zero) potencjalnych akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2012.

3.31 Transakcje z podmiotami powiązanymi

3.31.1. Przychody ze sprzedaży towarów i usług

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Przychody ze sprzedaży towarów:		
SolInteractive S.A.	2	-
	2	-
Przychody ze sprzedaży usług:		
SolInteractive S.A.	258	201
	258	201
	260	201

Cenę usług ustala się w zależności od rodzaju transakcji według jednej z trzech metod:

- 1) porównywalnej ceny rynkowej,
- 2) metody koszt plus (marża przy towarach 2-3%, przy usługach 5%)
- 3) marży od sprzedaży usług (marża w wysokości 10-40%)

3.31.2. Zakupy towarów i usług

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Zakupy towarów:		
SolInteractive S.A.	459	60
	459	60
Zakupy usług:		
SolInteractive S.A.		
<i>ujęte w kosztach wytworzenia</i>	1 200	612
<i>ujęte w pozostałych kosztach</i>	3 063	3 355
	4 263	3 967
	4 722	4 027

Cenę usług i towarów negocjuje się zwykle z podmiotami powiązanymi stosując jedną z wymienionych powyżej metod. W okresie objętym sprawozdaniem nie było żadnych istotnych transakcji z innymi niż wymienione powyżej podmiotami powiązanymi.

3.31.3. Salda rozrachunków na dzień bilansowy powstałe w wyniku sprzedaży/zakupu towarów/usług

	12 miesięcy 2013	12 miesięcy 2012
Należności od podmiotów powiązanych:		
SolInteractive S.A.	47	94
	47	94
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych:		
SolInteractive S.A.	467	1 120
	467	1 120

3.31.4. Transakcje z podmiotami stowarzyszonymi i z podmiotami powiązanymi osobowo

	w tys. PLN
Zakupy od podmiotów powiązanych osobowo:	1 092
Sprzedaż do podmiotów powiązanych osobowo:	122
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty powiązane osobowo	811
Pożyczki i odsetki od pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym osobowo	8 754
Zakupy od podmiotów stowarzyszonych:	4 722
Sprzedaż do podmiotów stowarzyszonych:	260
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty stowarzyszone	154
Pożyczki i odsetki od pożyczek udzielonych podmiotom stowarzyszonym	10

Pozycja zawiera pożyczkę w wysokości 7 141 tys. zł udzieloną Przewodniczącej Rady Nadzorczej Comarch S.A. przez spółki Bonus Management sp. z o.o. SK-A i Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A. Do dnia publikacji sprawozdania pożyczki te zostały w całości spłacone.

3.32 Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących w 2013 i w 2012 roku

W 2013 roku wynagrodzenia członków zarządu Comarch S.A. wyniosły 15 420 673,00 zł. Jednostki zależne i stowarzyszone wypłaciły w 2013 roku członkom Zarządu Comarch S.A. wynagrodzenia w wysokości 4 240 207,80 zł. W 2012 roku wynagrodzenia członków zarządu Comarch S.A. wyniosły 20 365 799,95 zł. Jednostki zależne i stowarzyszone wypłaciły w 2012 roku członkom Zarządu Comarch S.A. wynagrodzenia w wysokości 6 965 406,19 zł.

ROK 2012 (w zł.)

Zarząd Comarch S.A.

I.p.		Wypłacone przez Comarch S.A.	Wypłacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	6 052 464,00	6 309 300,40	12 361 764,40
2	Piotr Piątosa	2 322 144,60	362 732,40	2 684 877,00
3	Paweł Prokop	628 915,15	5 071,00	633 986,15
4	Piotr Reichert	1 145 744,40	151 201,39	1 296 945,79
5	Zbigniew Rymarczyk	951 973,40	6 000,00	957 973,40
6	Konrad Tarański	717 548,41	111 125,00	828 673,41
7	Marcin Warwas	1 581 603,80	19 976,00	1 601 579,80
	Razem	13 400 393,76	6 965 406,19	20 365 799,95

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH
Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Rada Nadzorcza Comarch S.A.

I.p.		Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	202 572,00 zł	34 067,00 zł	236 639,00 zł
2	Maciej Brzeziński	30 000,00 zł	0,00 zł	30 000,00 zł
3	Danuta Drobnia	30 000,00 zł	0,00 zł	30 000,00 zł
4	Wojciech Kucharzyk	30 000,00 zł	0,00 zł	30 000,00 zł
5	Anna Ławrynowicz	30 000,00 zł	0,00 zł	30 000,00 zł
6	Tadeusz Syryjczyk	30 000,00 zł	0,00 zł	30 000,00 zł
	Razem	352 572,00 zł	34 067,00 zł	386 639,00 zł

W 2012 roku nie było wypłat z zysku netto Comarch S.A. w formie dywidendy.

W 2012 roku nie przyznano akcji Comarch S.A. w ramach programu opcji menedżerskich (pkt 3.14.3 a) niniejszego sprawozdania).

ROK 2013 (w zł.)

Zarząd Comarch S.A.

I.p.		Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	4 280 413,00	3 817 030,91	8 097 443,91
2	Piotr Piątos	1 714 047,05	184 385,80	1 898 432,85
3	Paweł Prokop	865 639,54	7 523,80	873 163,34
4	Piotr Reichert	1 272 274,06	176 862,00	1 449 136,06
5	Zbigniew Rymarczyk	915 875,17	53 844,80	969 719,97
6	Konrad Tarański	550 163,28	188 316,80	738 480,08
7	Marcin Warwas	1 582 053,10	7 523,80	1 589 576,90
	Razem*	11 180 465,20	4 435 487,91	15 615 953,11

*) Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 26 czerwca 2013 r. podjęło uchwały w sprawie wyboru Zarządu Comarch S.A. (RB 14/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.): Janusz Filipiak - Prezes Zarządu, Piotr Piątos – Wiceprezes Zarządu, Paweł Prokop – Wiceprezes Zarządu, Piotr Reichert – Wiceprezes Zarządu, Zbigniew Rymarczyk – Wiceprezes Zarządu, Konrad Tarański – Wiceprezes Zarządu, Marcin Warwas – Wiceprezes Zarządu.

Rada Nadzorcza Comarch S.A.

I.p.		Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	121 000,00	963 038,86	1 084 038,86
2	Maciej Brzeziński	30 000,00	0,00	30 000,00
3	Danuta Drobnia	30 000,00	0,00	30 000,00
4	Wojciech Kucharzyk	30 000,00	0,00	30 000,00
5	Anna Ławrynowicz	30 000,00	0,00	30 000,00
6	Anna Pruska	15 375,00	167 674,95	183 049,95
7	Tadeusz Syryjczyk	14 750,00	0,00	14 750,00
	Razem*	271 125,00	1 130 713,81	1 401 838,81

*) Do dnia 26 czerwca 2013 r. członkiem Rady Nadzorczej Comarch S.A. był Tadeusz Syryjczyk. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 26 czerwca 2013 r. podjęło uchwały w sprawie wyboru Rady Nadzorczej Comarch S.A. (RB 13/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.): Elżbieta Filipiak – Przewodnicząca Rady Nadzorczej, Maciej Brzeziński – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Danuta Drobnia - członek

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Rady Nadzorczej, Wojciech Kucharzyk-członek Rady Nadzorczej, Anna Ławrynowicz-członek Rady Nadzorczej, Anna Pruska-członek Rady Nadzorczej.

I.p.		Wypłacone z zysku netto Comarch S.A. w formie dywidendy
1	Janusz Filipiak	3 930 015 zł
2	Piotr Piątosza	25 268 zł
3	Paweł Prokop	49 500 zł
4	Piotr Reichert	9 104 zł
5	Zbigniew Rymarczyk	42 212 zł
6	Konrad Tarański	9 104 zł
7	Marcin Warwas	9 104 zł
8	Elżbieta Filipiak	1 269 000 zł

W pkt 3.14.3 a) niniejszego sprawozdania opisano program opcji menedżerskich i przedstawiono szczegóły dotyczące przyznania akcji w 2013 roku w ramach jego realizacji.

3.33 Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące

3.33.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A., na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Wg stanu na dzień sporządzenia raportu:

- Janusz Filipiak posiada 2 669 315 akcji Comarch S.A. (32,85% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 241 315 głosów na WZA Spółki (41,28%);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,41% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (27,98%).

3.33.2. Zmiany w stanie posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące Comarch S.A. w okresie od 28 lutego 2014 r. do 30 kwietnia 2014 r.

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień opublikowania raportu kwartalnego za cztery kwartały 2013 roku, tj. 28 lutego 2014 r. oraz w dniu 30 kwietnia 2014 roku, zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami.

Osoby zarządzające i nadzorujące	Funkcja	Stan na 30 kwietnia 2014 r.		Stan na 28 lutego 2014 r.	
		Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	2 669 315	41,28	2 620 010	41,16
Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	846 000	27,98	846 000	28,12
Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu	20 953	0,14	16 845	0,11
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	37 108	0,49	33 000	0,47
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	10 177	0,07	6 069	0,04
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	32 249	0,21	28 141	0,19
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	10 177	0,07	6 069	0,04
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	10 177	0,07	6 069	0,04
Ilość wyemitowanych akcji*		8 125 590	100,00	8 051 637	100,00

*) W dniu 31 marca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Spółki Comarch S.A. do wysokości 8 125 590,00 zł w związku z emisją 73 953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3 w ramach realizacji programu opcji menedżerskich dla kluczowych pracowników. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 8 125 590 akcji. Akcjom tym odpowiada 15 119 190 głosów na WZA Spółki.

3.34 Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

3.34.1. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W okresie 2013 roku dokonano częściowego rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2012 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 10 055 tys. zł oraz utworzenia na 31 grudnia 2013 r. aktywa z powyższego tytułu w kwocie 8 795 tys. zł (wpływ na wynik -1 260 tys. zł). W roku 2013 roku Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2012 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 2 957 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 8 677 tys. zł a także rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 4 019 tys. zł oraz utworzenia w kwocie 753 tys. zł. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2013 wyniósł +1 194 tys. zł.

3.34.2. Wycena różnic kursowych

Mniejszy niż w poprzednich okresach wpływ na przychody i wyniki Grupy Comarch w okresie 2013 roku miały zmiany kursu PLN wobec walut EUR i USD odnotowane w tym okresie. Różnice kursowe zrealizowane oraz wycena bilansowa różnic kursowych od należności i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2013 r. zwiększyły przychody i wynik operacyjny Grupy Comarch o 489 tys. zł, natomiast różnice kursowe z pozostałych tytułów zwiększyły wynik Grupy Comarch o 285 tys. zł. Łączny wpływ różnic kursowych na wynik netto Grupy Comarch wyniósł +774 tys. zł.

3.35 Zdarzenia po dacie bilansu

3.35.1. Daty przekazywania raportów okresowych w 2014 roku

Raportem bieżącym nr 1/2014 z dnia 13 stycznia 2014 r. Zarząd Comarch S.A. określił następujące stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2014 roku:

- 1) IV kwartał 2013 w dniu 28.02.2014
- 2) raporty roczne za 2013 rok w dniu 30.04.2014
- 3) I kwartał 2014 w dniu 15.05.2014
- 4) I półrocze 2014 w dniu 29.08.2014
- 5) III kwartał 2014 w dniu 14.11.2014

3.35.2. Realizacja programu opcji menedżerskich

Działając w wykonaniu Uchwały Nr 23 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie uchwalenia programu opcji menadżerskich dla kluczowych pracowników, dnia 13 stycznia 2014 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę nr 2/01/2014 w sprawie realizacji programu opcyjnego za 2013 rok w drodze emisji 73 953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki (raport bieżący nr 2/2014 z dnia 13 stycznia 2014 r.). W konsekwencji zarząd Comarch S.A. podjął uchwałę nr 1 z dnia 20 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 73 953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3.

3.35.3. Uchwała Zarządu o zmianach w statucie Comarch S.A.

Zarząd Comarch S.A. w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego Spółki dokonany uchwałą z dnia nr 1 z dnia 20 stycznia 2014 r. podjął uchwałę o zmianie Statutu Spółki, w ten sposób, że art. 7 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie: "Kapitał zakładowy Spółki wynosi 8.125.590,00 zł (słownie: osiem milionów sto dwadzieścia pięć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt złotych) i dzieli się na 8.125.590,00 (słownie: osiem milionów sto dwadzieścia pięć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt) akcji, w tym: 1.748.400 (słownie: jeden milion siedemset czterdzieści osiem tysięcy czterysta) akcji imiennych uprzywilejowanych o wartości nominalnej 1,00 zł każda i 6.377.190 (słownie: sześć milionów trzysta siedemdziesiąt siedem tysięcy sto dziewięćdziesiąt) akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda, w tym:

- 1) 864.800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75.200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883.600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56.400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3.008.000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,

- 6) 1.200.000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638.600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125.787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102.708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563.675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441.826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91.041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2,
- 13) 73.953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3" (raport bieżący nr 3/2014 z dnia 20 stycznia 2014 r.)

3.35.4. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego w spółce MKS Cracovia SSA

W dniu 7 stycznia 2014 r. zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki MKS Cracovia SSA z 19 560 100,00 zł do 21 840 100,00 zł. W rezultacie Comarch S.A. jest posiadaczem 66,11% akcji w kapitale zakładowym MKS Cracovia SSA uprawniających do 66,11% głosów na WZA spółki (raport bieżący nr 4/2014 z dnia 28 stycznia 2014 r.).

3.35.5. Ustanowienie hipoteki na aktywach spółki Comarch S.A.

W dniu 19 marca 2014 r. Zarząd Comarch S.A. otrzymał zawiadomienie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych o wpisie z dnia 13 lutego 2014 r. w Księdze Wieczystej hipoteki na nieruchomości zlokalizowanej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, będącej własnością Comarch S.A. Aktualna wartość ewidencyjna nieruchomości SSEVI wynosi 15 859 186,26 PLN. Podstawą wpisu ww. hipoteki jest umowa kredytu inwestycyjnego o której mowa w pkt 3.18.1. i) (raport bieżący nr 5/2014 z dnia 20 marca 2014 r.).

3.35.6. Podpisanie umowy z Ministerstwem Sprawiedliwości

W dniu 21 marca 2014 roku została zawarta umowa pomiędzy Comarch Polska S.A., spółką zależną Comarch S.A. a Ministerstwem Sprawiedliwości. Przedmiotem umowy jest dostawa i wdrożenie systemu cyfrowej rejestracji przebiegu rozpraw sądowych w sądach powszechnych, zwanego dalej „Systemem”, modyfikacje Systemu oraz świadczenie usług serwisowych i wsparcia technicznego dla Systemu. Wartość netto umowy wynosi 75 864 983,74 zł (brutto 93 313 930,00 zł). Termin wykonania dostawy, instalacji, konfiguracji i wdrożenia Systemu w salach rozpraw sądów powszechnych to 28 lutego 2015 r., usługi serwisu i wsparcia technicznego Systemu będą świadczone przez 24 miesiące od daty podpisania protokołu odbioru końcowego. Łączna wartość umów zawartych przez spółki Grupy Comarch z Ministerstwem Sprawiedliwości w ciągu ostatnich 12 miesięcy wyniosła netto 90 275 417,74 zł. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 6/2014 z dnia 21 marca 2014 r.

3.35.7. Zarejestrowanie przez sąd podwyższenia kapitału zakładowego Comarch S.A.

W dniu 31 marca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Spółki Comarch S.A. do wysokości 8 125 590,00 zł. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 8 125 590 akcji. Akcjom tym odpowiada 15 119 190 głosów na WZA Spółki (raport bieżący nr 7/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r.).

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się:

- 1) 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,

- 12) 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2,
- 13) 73 953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3.

3.35.8. Zarejestrowanie przez sąd zmian w statucie Comarch S.A.

W dniu 31 marca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmiany w statucie Spółki (raport bieżący nr 8/2014 z 4 kwietnia 2014 r.).

Dotychczasowy art. 7 ust. 1 otrzymał następujące brzmienie: "Kapitał zakładowy Spółki wynosi 8.125.590,00 zł (słownie: osiem milionów sto dwadzieścia pięć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt złotych) i dzieli się na 8.125.590,00 (słownie: osiem milionów sto dwadzieścia pięć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt) akcji, w tym: 1.748.400 (słownie: jeden milion siedemset czterdzieści osiem tysięcy czterysta) akcji imiennych uprzywilejowanych o wartości nominalnej 1,00 zł każda i 6.377.190 (słownie: sześć milionów trzysta siedemdziesiąt siedem tysięcy sto dziewięćdziesiąt) akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda, w tym:

- 1) 864.800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75.200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883.600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56.400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3.008.000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1.200.000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638.600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125.787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102.708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563.675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441.826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91.041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2,
- 13) 73.953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3."

3.35.9. Umowa kredytu obrotowego

Z dniem 8 kwietnia 2014 roku została podpisana przez Comarch S.A. umowa kredytu obrotowego z bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna (PEKAO S.A.) z siedzibą w Warszawie (raport bieżący nr 9/2014 z dnia 9 kwietnia 2014 r.) na finansowanie i refinansowanie dostaw związanych z realizacją kontraktu na dostawę i wdrożenie systemu cyfrowej rejestracji przebiegu rozpraw sądowych w sądach powszechnych zawartego z Ministerstwem Sprawiedliwości przez Comarch Polska S.A., spółkę zależną Comarch S.A., (raport bieżący nr 6/2014 z dnia 21 marca 2014 r.) Wysokość kredytu wynosi maksymalnie 35 mln zł. Okres kredytowania trwa do 30 listopada 2014 r., oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Uruchomienie kredytu powinno nastąpić do 30 września 2014 r. Zabezpieczeniem kredytu są poręczenie cywilne Comarch Polska S.A., spółki zależnej Comarch S.A. wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji i pełnomocnictwem do rachunków prowadzonych w banku PEKAO S.A., a także oświadczenie o poddaniu się egzekucji i pełnomocnictwo do rachunków prowadzonych w banku PEKAO S.A. spółki Comarch S.A.

3.35.10. Uchwała Krajowego Depozytu w sprawie rejestracji akcji serii K3

Zarząd Comarch S.A. otrzymał Uchwałę Nr 424/14 Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. z dnia 25 kwietnia 2014 roku dotyczącą warunkowej rejestracji akcji serii K3. Zarząd Krajowego Depozytu postanowił zarejestrować w depozycie papierów wartościowych 73 953 akcje zwykłe na okaziciela serii K3 Spółki Comarch S.A. o wartości nominalnej 1 zł każda oraz oznaczyć je kodem PLCOMAR00012, pod warunkiem podjęcia przez spółkę prowadzącą rynek regulowany decyzji o wprowadzeniu tych akcji do obrotu na tym samym rynku regulowanym, na który zostały wprowadzone inne akcje Comarch S.A. oznaczone kodem PLCOMAR00012, z zastrzeżeniem że zarejestrowanie ww. akcji zwykłych na okaziciela serii K3 Spółki Comarch S.A. w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych nastąpi w terminie trzech dni od dnia otrzymania przez Krajowy Depozyt dokumentów potwierdzających podjęcie przez spółkę prowadzącą rynek regulowany decyzji, o której mowa wyżej, nie wcześniej jednak niż we wskazanym w tej decyzji dniu wprowadzenia tych akcji do obrotu na tym rynku. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 10/2014 z dnia 25 kwietnia 2014 r.

3.35.11. Podpisanie umowy podwykonawczej pomiędzy Comarch Polska S.A. a Comarch S.A.

W dniu 25 kwietnia 2014 roku została zawarta umowa pomiędzy Comarch Polska S.A., spółką zależną Comarch S.A. (dalej: "Comarch Polska") a Comarch S.A. Przedmiotem umowy jest dostawa i wdrożenie systemu cyfrowej rejestracji przebiegu rozpraw sądowych w sądach powszechnych, zwanego dalej „Systemem”, modyfikacje Systemu oraz świadczenie usług serwisowych i wsparcia technicznego dla Systemu na potrzeby realizacji kontraktu zawartego przez Comarch Polska S.A. z Ministerstwem Sprawiedliwości, a o którym Comarch S.A. informowała raportem bieżącym nr 6/2014 z dnia 21 marca 2014 r. Wartość netto umowy wynosi 73 057 979,34 zł. Termin wykonania dostawy, instalacji, konfiguracji i wdrożenia Systemu w salach rozpraw sądów powszechnych to 28 lutego 2015 r., usługi serwisu i wsparcia technicznego Systemu będą świadczone przez 24 miesiące od daty podpisania protokołu odbioru końcowego. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 11/2014 z dnia 25 kwietnia 2014 r.

3.35.12. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Spółka Comarch S.A. zawarła w okresie od 1 stycznia 2014 roku do dnia 30 kwietnia 2014 roku kontrakty terminowe na sprzedaż 3 500 tys. EUR, 1 700 tys. USD oraz 1 700 tys. GBP. Wartość netto kontraktów terminowych nierozliczonych na dzień 30 kwietnia 2014 roku wynosi 10 600 tys. EUR, 3 300 tys. USD oraz 1 600 GBP. Na dzień 30 kwietnia 2014 roku wycena otwartych kontraktów terminowych wyniosła 2 145 tys. zł. Kontrakty zapadają w terminie do 21 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez Comarch S.A. kontraktami, w których wynagrodzenie ustalone jest w walutach obcych oraz w celu zabezpieczenia przepływów z tytułu uruchamianego w złotych polskich kredytu inwestycyjnego udzielonego w EUR.

3.36 Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych oraz pozostaje w sprawach spornych, nie objętych postępowaniami sądowymi, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 7 660 tys. zł, z czego część jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2013 r. (625 tys. zł), w tym kwota utworzonych w roku 2013 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 131 tys. zł. Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie radców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi oraz sprawami spornymi, nie objętych postępowaniami sądowymi.

3.37 Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie bezpiecznej struktury zadłużenia Grupy oraz dotrzymanie wskaźników zadłużenia wynikających z umów kredytowych zawartych przez Grupę. Grupa posiada możliwość zarządzania strukturą kapitałową w zależności od zmian warunków ekonomicznych poprzez np. zaciągnięcie lub spłatę kredytów, emisję nowych akcji, wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. W 2013 roku Grupa nie dokonywała zmian w celach i polityce zarządzania kapitałem.

Grupa dokonuje kwartalnego monitoringu stanu kapitałów analizując głównie wskaźnik wypłacalności, który jest obliczany jako iloraz wartości kapitału własnego i wartości aktywów ogółem.

31 grudnia 2013 r. 31 grudnia 2012 r.

Kapitał własny	637 711	624 942
Aktywa ogółem	1 142 301	1 146 743
Wskaźnik wypłacalności	55,83%	54,5%

W trakcie roku 2013 wskaźnik wypłacalności uległ nieznacznemu zwiększeniu, głównie w wyniku wzrostu kapitału własnego. Utrzymywany jest on na bardzo bezpiecznym poziomie, zapewniającym Grupie potencjalną możliwość znacznego zwiększenia zadłużenia (pozyskania finansowania zewnętrznego) w przypadku wystąpienia takiej potrzeby.

W trakcie roku 2013 zostały dotrzymane wszystkie kowenanty wynikające z umów kredytowych zawartych przez spółki Grupy. Zarząd Spółki dominującej nie widzi ryzyka ich niedotrzymania w przyszłości.

30.04.2014 r.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU

IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO/FUNKCJA	PODPIS
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	
Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu	
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO/FUNKCJA	PODPIS
Maria Smolińska	Główny Księgowy	